

Υδραυλική ανοικτών αγωγών

Επισκόπηση του θέματος και σχόλια

Δρ Μ. Σπηλιώτη
Λέκτορα

Κείμενα από Μπέλλος, 2008 και από τις σημειώσεις
Χρυσάνθου (βλπ βασικές σημειώσεις από
Διαφάνειες), 2014

Σκοπός μαθήματος

- Επανάληψη υδραυλικής ανοικτών αγωγών
- Εμβάθυνση υδραυλικής ανοικτών αγωγών
- Δεξιότητες στον υδραυλικό σχεδιασμό,
- Συνδυαστική σκέψη
- Ειδικές γνώσεις και μεθοδολογίες πάνω στο συγκεκριμένο θέμα του εξαμήνου
- Κατανόηση μιας μελέτης –οδηγού και εφαρμογής της σε άλλη περίπτωση (προσοχή κριτικά!)

Βιβλιογραφία

Ελληνική

- Μπέλλος Κ: Υδραυλική Ανοικτών Αγωγών
- Χρυσάνθου Βλ: Διαφάνειες μαθήματος Υδραυλικής Ανοικτών Αγωγών
- Δημητρίου: Εφαρμοσμένη Υδραυλική
- Νουτσόπουλος, Χριστοδούλου, Παπαθανασιάδης: Υδραυλική ανοικτών αγωγών
- Παπανικολάου: Ανοικτοί αγωγοί, σημειώσεις στο ιντερνερτ
- <http://mycourses.ntua.gr/document/document.php>

Βιβλιογραφία

- Chow Open Chanel Hydraulics (Βίβλος), υπάρχει στη βιβλιοθήκη
- French, Akan, Sturn..... Open Chanel flow

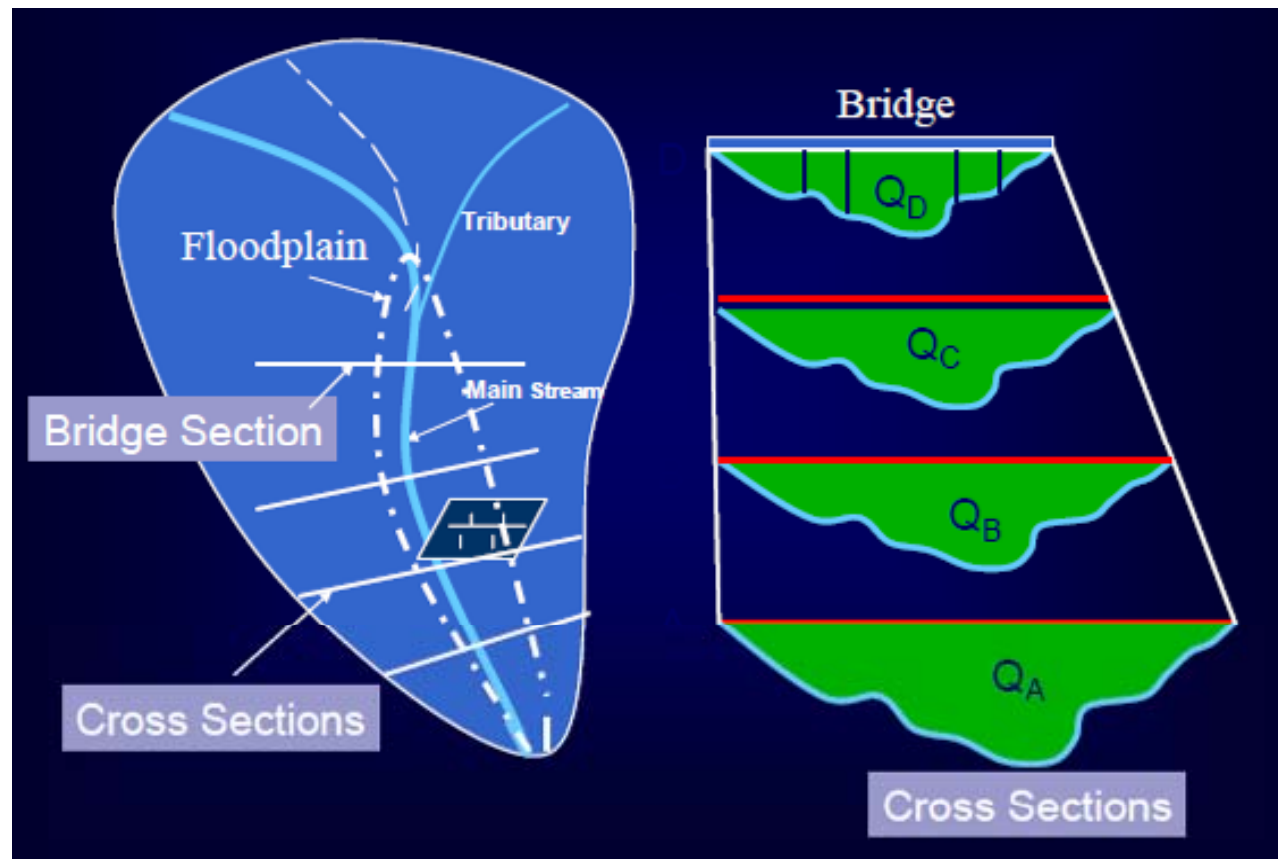
Θέματα προς έρευνα

- Κλασική Υδραυλική (περίπου ληγμένο)
- Αριθμητική προσομοίωση (περίπου κορεσμένο)
- Πάντως υπάρχουν δημοσιεύσεις, αναθεωρήσεις + **πειράματα**
- **Υδρολογικές μέθοδοι διόδευσης** (σε μη πρισματικές διατομές), κοινή δι-επιφάνεια με την υδρολογία: Μέθοδοι μαύρου κουτιού, εννοιολογικά μοντέλα κλπ (όχι ακριβώς κορεσμένο)
- Ενσωμάτωση της αβεβαιότητας
- Εντάσσοντας το πρόβλημα στο πλαίσιο της Διαχείρισης Υδατικών Πόρων (απλή περίπτωση: βελτιστοποίηση αποχετευτικού δικτύου)

HEC – RAS

Γιαννόπουλος-Ελευθεριάδου-Σπηλιώτης

Εκτός
ύλης

Εκτός ύλης

- HEC-RAS υδραυλική επίλυση
- Μόνιμη, μη μόνιμη ροή
- Free
- <http://www.hec.usace.army.mil/software/>

HOME > SOFTWARE

Software
Software
CWMS
HEC-DSS
HEC-DSSVue
HEC-EFM
HEC-EFM Plotter
HEC-FDA
HEC-FIA
HEC-GeoDozer
HEC-GeoEFM
HEC-GeoHMS
HEC-GeoRAS
HEC-GridUtil
HEC-HMS
HEC-RAS
HEC-ResPRM
HEC-ResSim
HEC-RPT

The Hydrologic Engineering Center (HEC) has been developing computer software for hydrologic engineering and planning analysis procedures since its inception in 1964. Although our software is developed to meet the needs of the U.S. Army Corps of Engineers' planning and engineering communities, we do make our software available to the public whenever appropriate. The HEC software that we make available for download on our web site may be used by individuals outside of the Corps of Engineers without charge, subject to the Terms and Conditions of Use for HEC Software.

In the past, for non-Corps users, HEC had provided a list of possible vendors for assistance or support for HEC software. As of 1 October 2008, HEC is no longer providing this list (Vendor List). USACE counsel has determined that the inclusion of this list could be interpreted as HEC recommending specific vendors over other vendors that are not included in the list. Therefore, by direction of USACE counsel HEC has discontinued this practice and has removed the list from our web site. Non-Corps individuals that contact our office to inquire about engineering support will be told to use any internet search engine to locate a vendor that can provide support for the specific HEC software.

- [Distribution Policy](#)
- [Terms and Conditions of Use for HEC Software](#)
- [Support Policy](#)

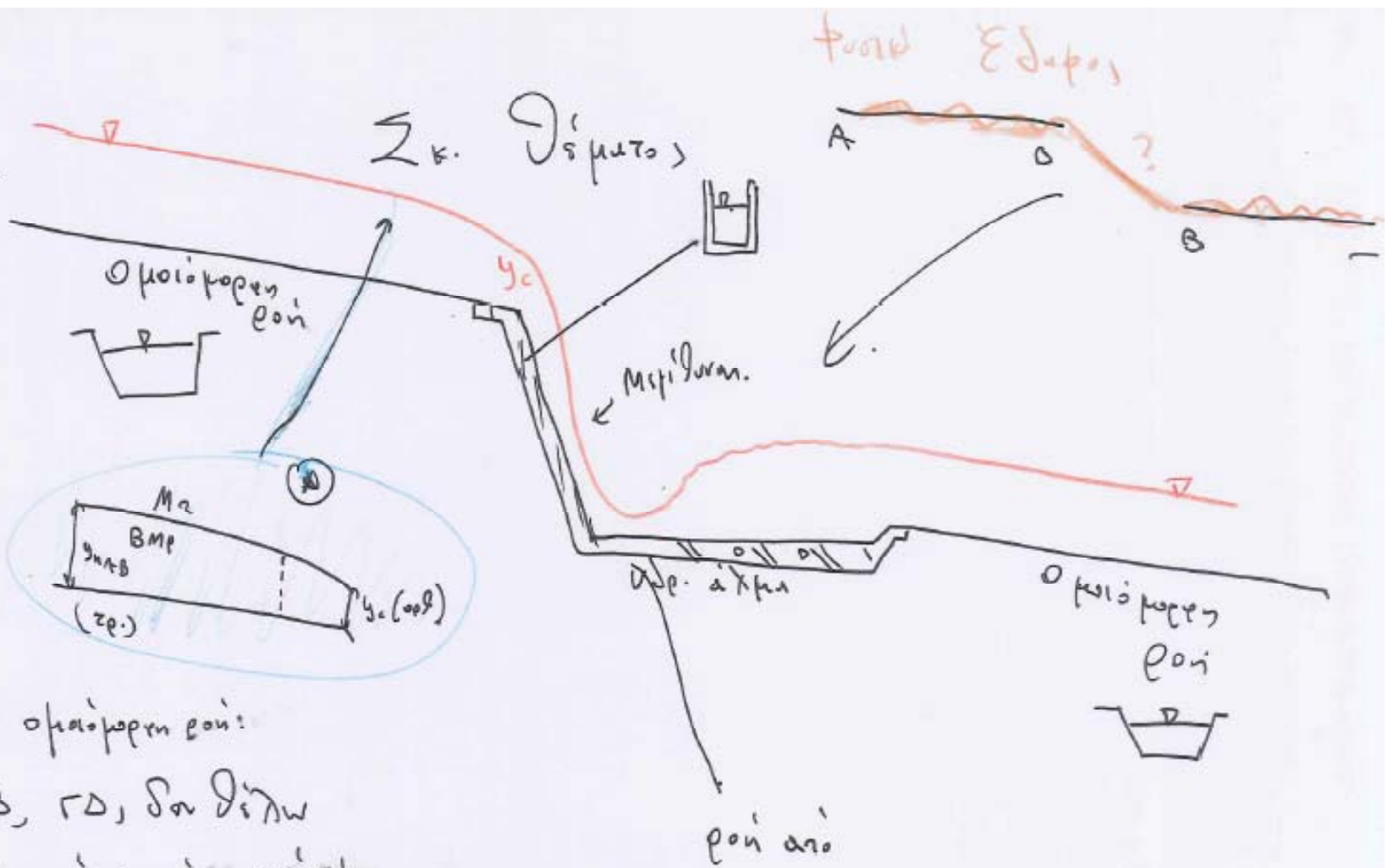
ΓΕΝΙΚΑ

- Το HEC-RAS είναι ένα από τα μοντέλα του U.S.Army Corps of Engineers
- Κατασκευάστηκε από το Hydrologic Engineering Center (HEC)
- Είναι μοντέλο μεμονωμένου υδρολογικού γεγονότος
- Προσομοιώνει υδατορεύματα (River Analysis System – RAS)
  - Φυσικά ή τεχνητά
  - Μεμονωμένα ή συστήματα

Επιστροφή στο Θέμα, 3η
παρουσίαση

Σκαρίφημα

υδρολ. (5)
 Β. Δ. υδρολ.
 υδ. α. υ. +
 ανάντη
 διαρροή

Σε ομοιογενή ροή:
 ΑΒ, ΓΔ, δυν θύμτος
 η ροή να είναι κίνητη
 θύμτος να είναι "ασφαλώς"
 υποκρίση.

υπερκρίση σε
 υποκρίση ->
 Υδρευτική αλμει, αρροαχία, μεταφορά ενέργειας

Θεωρία κρίσιμης ροής
επανάληψη βασική θεωρία

Θεωρία κρίσιμης ροής

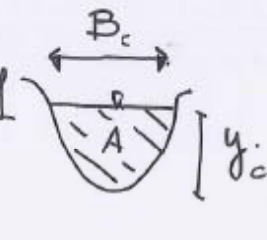
Κρίσιμη ροή

$$E \text{ (επιλεκτική ενέργεια)} \rightarrow \text{ελάχιστη} \quad \left(\frac{dE}{dy} = 0 \right)$$

όπου:

$$E = y + \left(\frac{Q}{A} \right)^2 \frac{1}{2g}, \quad A = f(y)$$

Κρίσιμη ροή, τότε

$$Fr = \frac{V_c}{\sqrt{g \frac{A_c}{B_c}}} = \frac{Q_c}{\sqrt{g \frac{A_c^3}{B_c}}} = 1$$

Κρίσιμο βάθος

Κρίσιμη ροή :

$$\left. \begin{array}{l} y > y_c \rightarrow \text{ροή υποκρίσιμη.} \\ y < y_c \rightarrow \text{ροή υπερκρίσιμη} \\ y = y_c \rightarrow \text{ροή κρίσιμη.} \end{array} \right\}$$

y_c : Βάθος ομοιόμορφης ροής ($y = \sigma \omega^2$)
 $v = \sigma \omega$

Μπορεί να είναι κρίσιμο, υπερκρίσιμο ή υποκρίσιμο.
 y_c καθορίζεται από την κλίση.

Κρίσιμες συνθήκες

• Ορθ. Διατομή:
$$Fr = \frac{V_c}{\sqrt{g y_c}} = \frac{q}{\sqrt{g y_c^3}} = 1.$$

• Τραnsf. Διατομή y_c ως συνάρτηση f_c
(πίνακας → δέμα)

Θυροφραγμα (υδροληψία)
βυθισμένο υδραυλικό άλμα

Ζητούμενο δ

- Υδραυλικός υπολογισμός υδροληψίας (Σχήμα Π1.7)
- Γνωστά μεγέθη:
  - Παροχή $Q = 30.5 \text{ m}^3/\text{s}$
  - Βάθος ροής $y_4 = 1.746 \text{ m}$ (από τον υπολογισμό της ανομοιόμορφης ροής)
  - Πλάτος $b = 6.1 \text{ m}$ και $q = Q/b = 30.5/6.1 = 5 \frac{\text{m}^3}{\text{s} \cdot \text{m}}$ (όπως στον αναβαθμό)
  - Ορίζονται αυθαίρετα $w = 1.60 \text{ m}$, $\Delta z = 0.70 \text{ m}$, $C_c = 0.60$ (Σχήμα Π1.7)
- Υπολογισμός χαρακτηριστικών βαθών ροής
  - y_3 (αμέσως κατάντη του υδραυλικού άλματος) $= y_4 + \Delta z = 1.746 + 0.70 = 2.446 \text{ m}$
  - y_2 (αμέσως ανάντη του υδραυλικού άλματος) $= C_c w = 0.60 \times 1.60 = 0.96 \text{ m}$
  - y (βάθος στην κατάντη πλευρά του θυροφράχματος, βυθισμένη εκροή)

$$\frac{y}{y_3} = \left[1 - \frac{2q^2}{g y_3^3} \left(\frac{y_3}{y_2} - 1 \right) \right]^{1/2} \Rightarrow y = 1.66 \text{ m}$$

Θέση (2) άλλο ύψος για την ορμή, y_2 και άλλο ύψος για τον υπολογισμό της πίεσης, y

- y (βάθος στην κατάντη πλευρά του θυροφράγματος, βυθισμένη εκροή)

$$\frac{y}{y_3} = \left[1 - \frac{2q^2}{g y_3^3} \left(\frac{y_3}{y_2} - 1 \right) \right]^{1/2} \Rightarrow y = 1.66 \text{ m}$$

Βυθισμένο υδραυλικό άλμα: Οι κατάντη συνθήκες επιβάλλουν βάθος ροής μετά το άλμα μεγαλύτερο του ελεύθερου

Επαλυθυνα.

Εστω y_2 , και $y_3 = ?$, $y_2 = y_3 = C_c \cdot W = 0.96$

Αν δεν ήταν βυθισμένο το αίλημα:

πρώτη εκτίμηση: $y_3 = \frac{y_2}{2} (-1 + \sqrt{1 + 8Fr_2^2})$

$$Fr_2 = \frac{v}{\sqrt{g y_2^3}} = \frac{30^{0.5}/6.1}{\sqrt{9 \cdot 0.96^3}} = 1.69 (> 1) \quad \checkmark$$

υπερ κρίση

$y_3 = 1.87$
(τότε $Fr = 0.69 < 1$)
(υποκρίση)

|| όμνη δεν γίνεται...
κατάντη. $y_3' = y_{AB} + \Delta Z = 2.446$
→ βυθισμένο υδ. αίλημα.

Βυθισμένο υδραυλικό άλμα,

⊙ → συνέχεια, ορθ. διατομή:

$$Q = V_2 y_2 = V_3 y_3$$

ορθ. διατομή:

$$\left(Q = \frac{Q}{b} \right)$$

$$\Rightarrow V_2 y_2 = V_3 y_3 = q$$

Προσοχή: Η στήλη $y - y_2$ συμβάλλει στην πίεση |
αλλά όχι στην ροή βέγματος

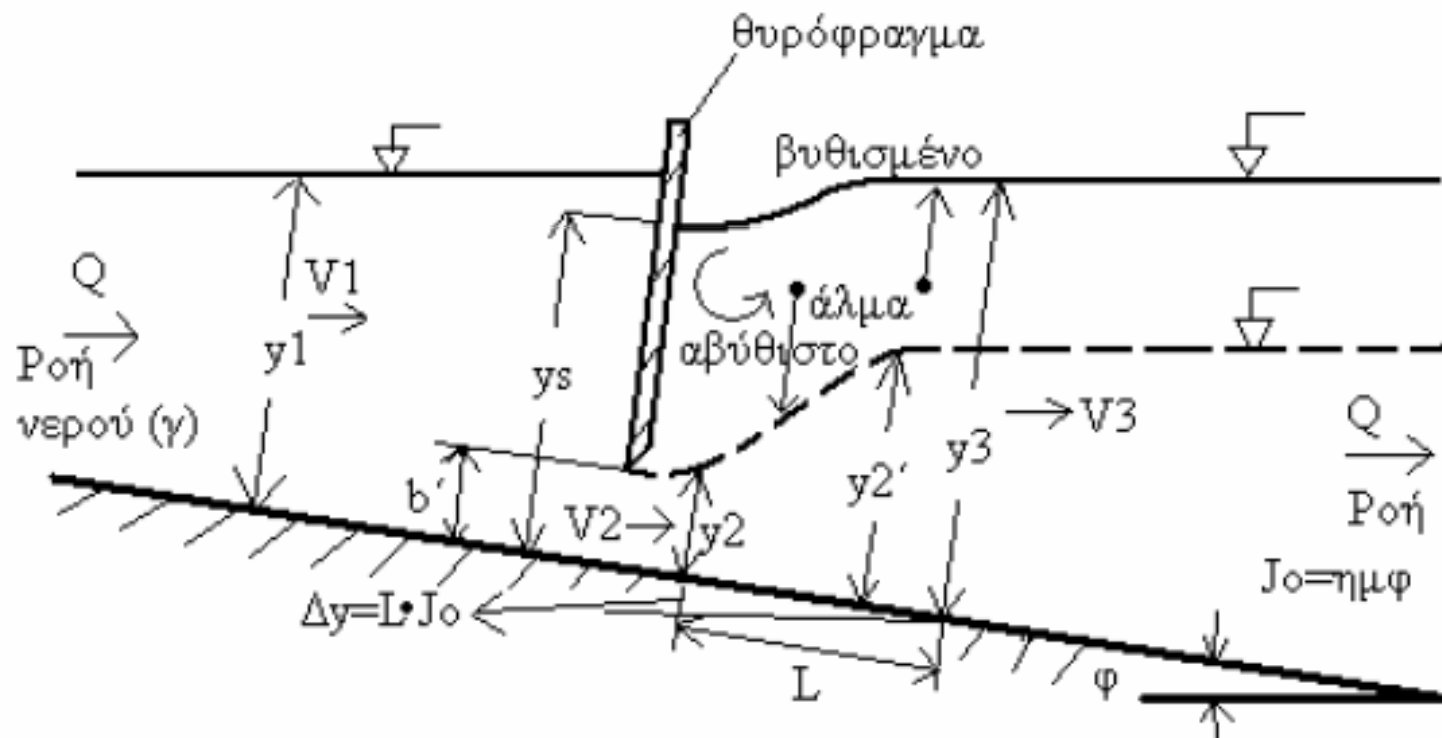
Απόδειξη
εξίσωσης
βυθισμένου
υδραυλικού
άλματος, δεν
απαιτείτε στο
θέμα

⊙ → εξίσωση ποσότητας κίνησης, ορθ. διατομή:

$$\frac{1}{2} \rho g y_2^3 - \frac{1}{2} \rho g y_3^3 = \rho Q (V_{επιρ.} - V_{επισφ.}) =$$
$$= \rho q (V_3 - V_2) = \rho q^2 \left(\frac{1}{y_3} - \frac{1}{y_2} \right) \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \frac{y}{y_3} = \left[1 - \frac{2q}{g y_3^3} \left(\frac{y_3}{y_2} - 1 \right) \right]^{1/2}$$

Βυθισμένο υδραυλικό άλμα

Από Δημητρίου και Ρετσίνης

Θυρόφραγμα: Εναλλακτά βάθη, κοινή ειδική ενέργεια

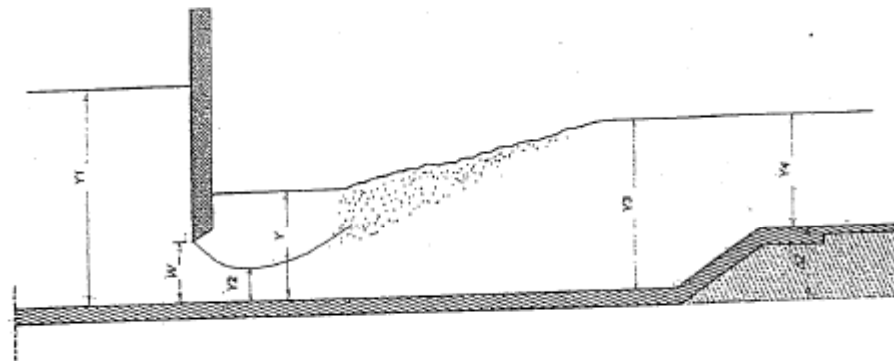
Τέλος η ζητούμενη στάθμη του ύδατος στην δεξαμενή τροφοδοσίας y_1 , προκύπτει από την Εξ. Π1.31, αν θεωρηθεί ότι η απώλεια ενέργειας μεταξύ των Διατομών 1 και 2 είναι αμελητέα ($E_1 = E_2$), δηλαδή είναι:

$$y_1 + \frac{q^2}{2gy_1^2} = y_2 + \frac{q^2}{2gy_2^2} \quad (\text{Π1.31})$$

Η επίλυση της τριτοβάθμιας εξίσωσης Π1.31 δίνει τις παρακάτω λύσεις:

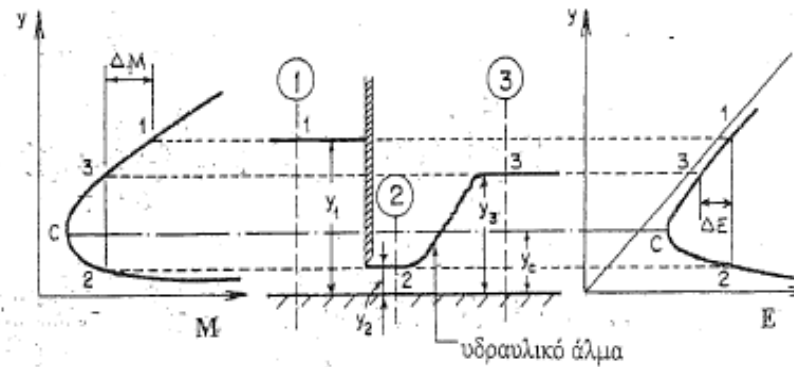
- $y_1 = -0.59 \text{ m}$, η οποία απορρίπτεται γιατί είναι αρνητική
- $y_1 = 0.74 \text{ m}$, η οποία απορρίπτεται γιατί πρέπει να είναι:
 $y_1 > w \Rightarrow y_1 > 1.60 \text{ m}$
- $y_1 = 2.90 \text{ m}$, η οποία είναι και η ζητούμενη στάθμη ύδατος στην δεξαμενή τροφοδοσίας

οριζόντιος
αγωγός

θέμα

Θυρόφραγμα

Σχ. 4.3 Υδραυλικό άλμα σε ροή κάτω από θυρόφραγμα

$$E_1 = E_2$$

$$\frac{-F}{\rho g} = M_2 - M_1$$

$$M_2 = M_3$$

F : δύναμη ανά μονάδα πλάτους που ασκείται από το θυρόφραγμα στη μάζα του νερού $[\frac{N}{m}]$

Υδροληψία....

- Μήκος υδραυλικού άλματος

$$L_j = 6.0 \times y_3 = 6.0 \times 2.446 = 14.68 \text{ m} \quad (\text{εμπειρικός τύπος})$$

- Για λόγους ασφαλείας αυξάνεται το μήκος κατά 10%, οπότε

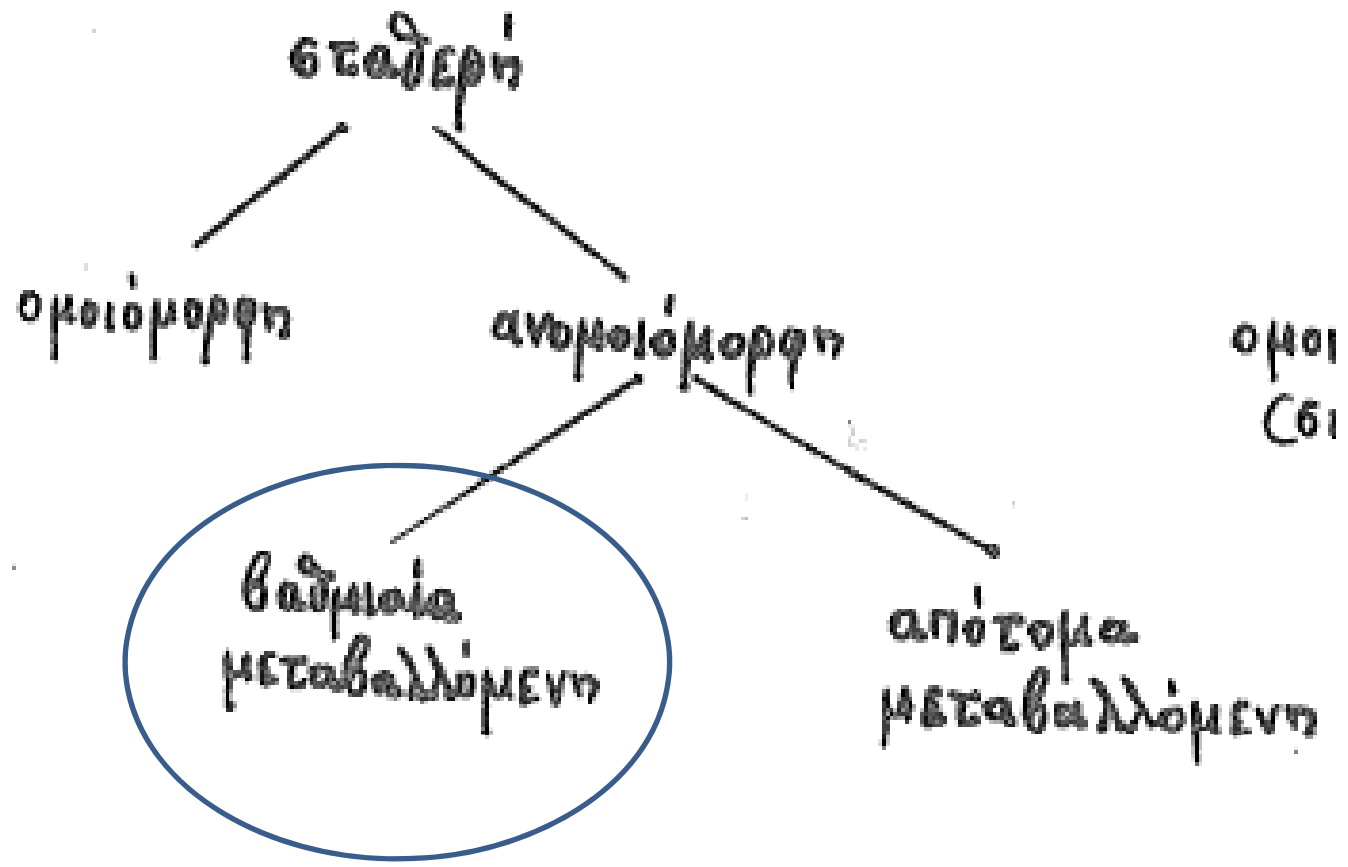
$$L = 1.1 \times L_j = 1.1 \times 14.68 \approx 17.0 \text{ m}$$

Θυρόφραγμα: Αρχή διατήρησης της ενέργειας με
αμελητέες απώλειες

Κατάντη (βυθισμένο) υδραυλικό άλμα: Ισορροπία
δυνάμεων από πίεσης με καθαρή εκροή (εκροή -
εισροή) ορμής, αμελητέα δύναμη πυθμένα

Βαθμιαία μεταβαλλόμενη ροή

Είδη ροής

Βαθμιαία μεταβαλλόμενη ροή

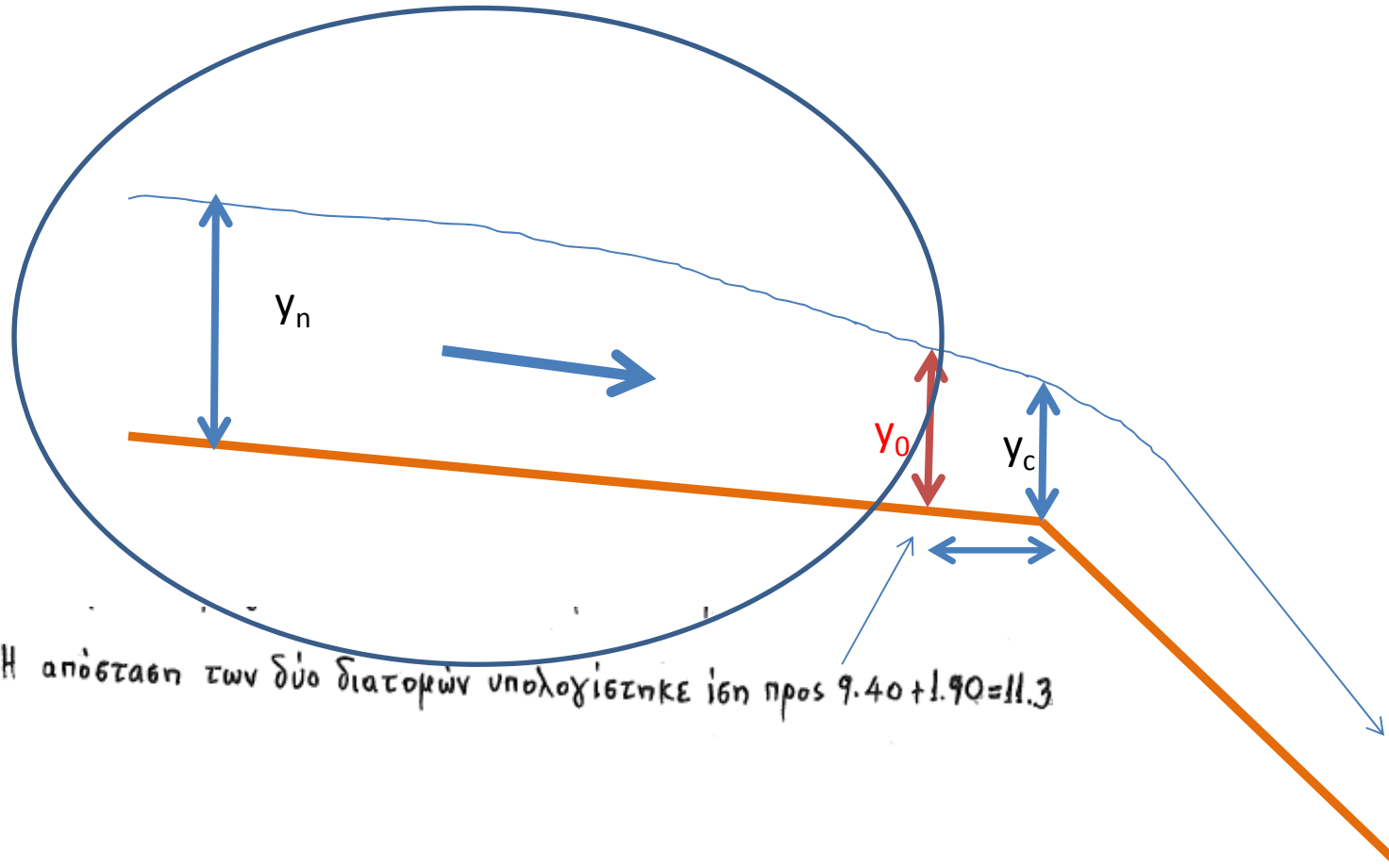
- $|dy/dx| < 1$ (Δημητρίου, 1988)
- Υδροστατική διανομή πιέσεων, αμελητέες κατακόρυφες κινήσεις
- Ισχύς της εξίσωσης του Manning για τη διατμητική τάση στερεού ορίου με βάση όμως την κλίση της γραμμής ενέργειας

Σχόλιο: Στη BMP η κλίση πυθμένα, στάθμης ελεύθερης επιφανείας αλλά και γραμμής ενέργειας δε συμπίπτουν.

Βαθμιαία μεταβαλλόμενη ροή

- Γενική εξίσωση: Ενέργειας σε διάφορες μορφές
- Μορφή καμπύλης στάθμης (βλπ πίνακες)
- Ισχύς εξίσωσης Manning σε διατομή μόνο που αντί της κλίσης πυθμένας θέτω την κλίση γραμμής ενέργειας
- Μέση κλίση της γραμμής ενέργειας μεταξύ δύο τμημάτων
- Δύο βασικές περιπτώσεις προβλημάτων:
  - Γνωστό υψόμετρο και ΔL , άγνωστο το ανάντη (ή κατάντη υψόμετρο)
  - Γνωστά δύο υψόμετρα και άγνωστο το μήκος ΔL (θέμα)

Φορά υπολογισμών: καμπύλη M2,
(2) κατάντη $\rightarrow$ ανάντη (1)

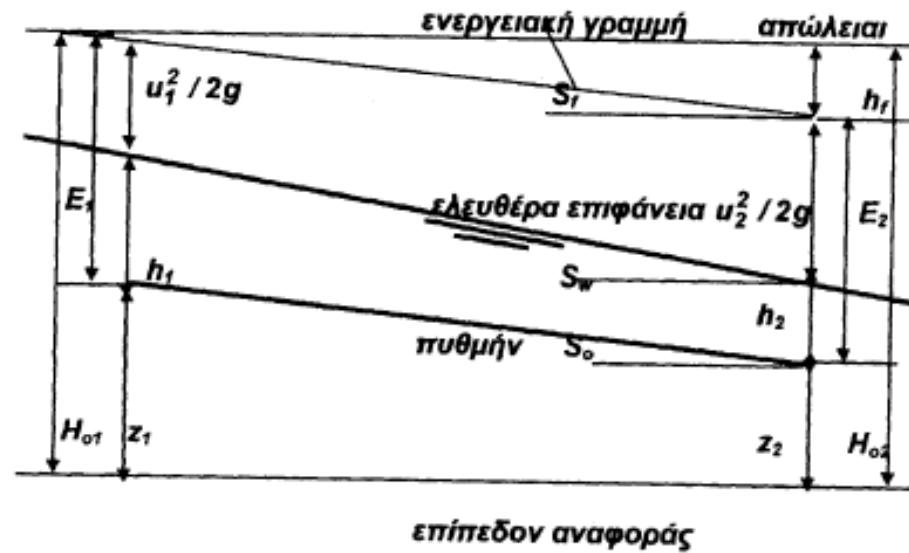
- Η απόσταση των δύο διατομών υπολογίστηκε ίση προς $9.40 + 1.90 = 11.3$

Βαθμιαία μεταβαλλόμενη ροή

Μορφή καμπύλης

Βαθμιαία μεταβαλλόμενη ροή

Σχήμα 11.1 Σχέσεις ενεργείας εις την βαθμιαίως μεταβαλλομένην ροήν

Η εφαρμογή της ενεργειακής εξισώσεως μεταξύ των διατομών 1 και 2 του Σχήματος 11.1 δίδει,

$$z_1 + h_1 + \frac{u_1^2}{2g} = z_2 + h_2 + \frac{u_2^2}{2g} + h_f \quad (11.6)$$

επειδή,

$$z_1 - z_2 = S_o L \quad (11.7)$$

Μορφή καμπύλης

$$\frac{dE}{dx} = S_0 - S_f = \frac{dE}{dy} \frac{dy}{dx} = \left(1 - \frac{Q^2 B}{gA^3}\right) \frac{dy}{dx} = \left(1 - \frac{Q^2}{gA^3} \frac{dA}{dy}\right) \frac{dy}{dx}$$

$$S_0 - S_f = \left(1 - \frac{Q^2 B}{gA^3}\right) \frac{dy}{dx} = (1 - Fr^2) \frac{dy}{dx} \Rightarrow$$

$$\frac{dy}{dx} = \frac{S_0 - S_f}{1 - Fr^2}$$

Για $y > y_n \Rightarrow S_0 > S_f$
Για $y < y_n \Rightarrow S_0 < S_f$
Γιατί? Βλπ επόμενη
διαφάνεια

Για $y > y_{cr} \Rightarrow Fr < 1$
Για $y < y_{cr} \Rightarrow Fr > 1$
Για $y = y_{cr} \Rightarrow Fr = 1$

- κλίση πυθμένα

α) ήπια, όταν $y_n > y_{cr}$

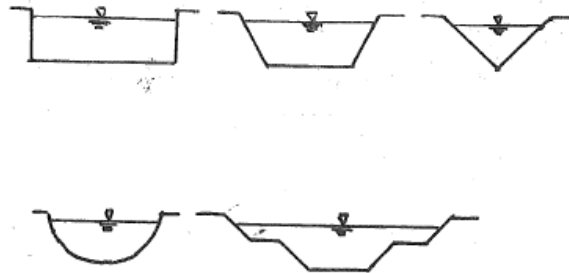
β) απότομη, όταν $y_n < y_{cr}$

γ) κρίσιμη, όταν $y_n = y_{cr}$

Δύο ειδών διατομές

Τύπου α μία βάθους ροής για δεδομένη παροχή, όσο αυξάνει το βάθος ροής αυξάνει η υδραυλική διοχετευτικότητα και η παροχή

Αγωγοί ανοιχτής διατομής

Τύπου β δύο λύσεις βάθους ροής για δεδομένη παροχή

Αγωγοί κλειστής διατομής

- S_0 (κλίση πυθμένα) $> S_f$

Τυπου Α

$$\left. \begin{array}{l} S_0 \text{ (κλίση πυθμένα) } > S_f, \\ \text{δεδομένη παροχή} \\ \frac{1}{n} A_n R_n^{2/3} S_0^{1/2} = \frac{1}{n} A R^{2/3} S_f^{1/2} \end{array} \right\} \rightarrow$$

$$A_n R_n^{2/3} < A R^{2/3} \rightarrow$$

*υδραυλική διοχετευτικότητα
ομοιομορφο βάθοςροής*

$$y_n < y$$

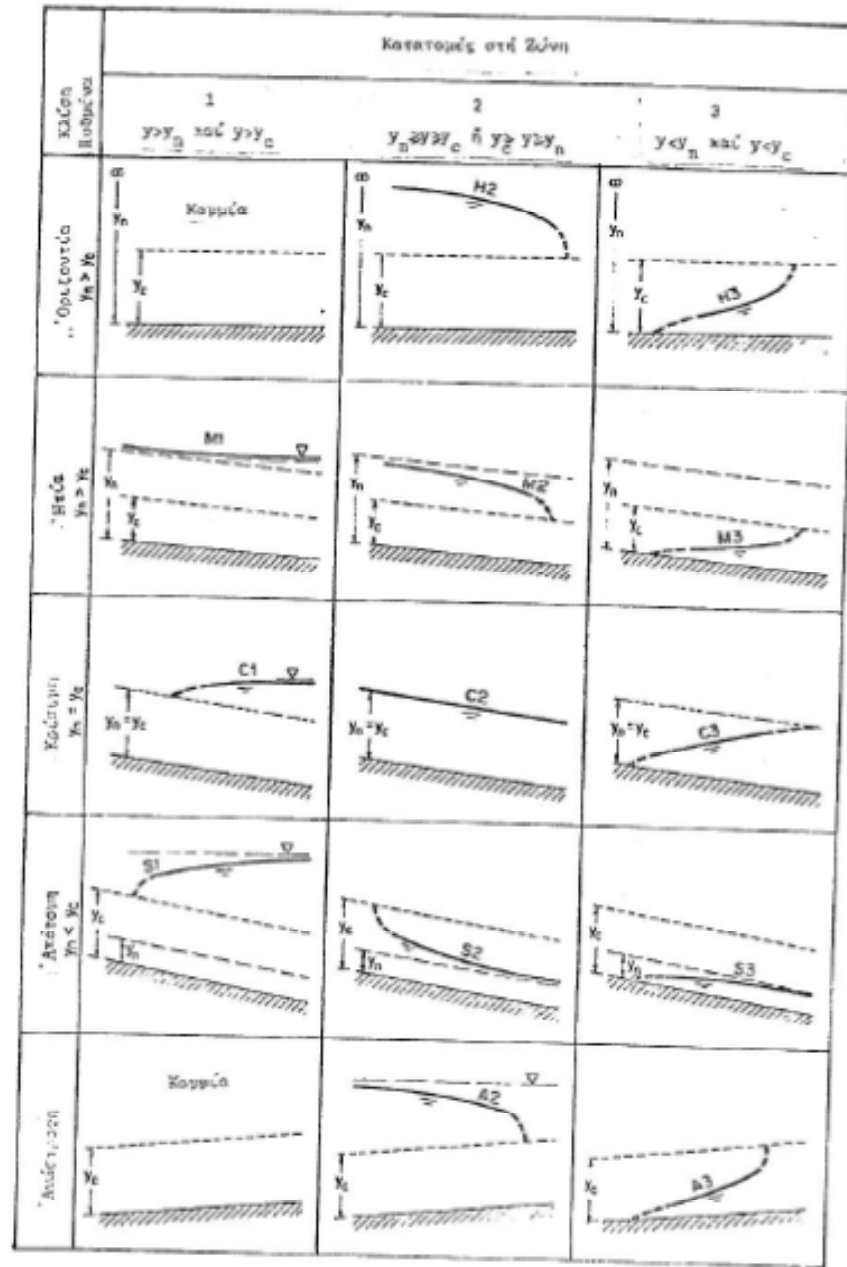
ΠΙΝΑΚΑΣ 4.1
 ΤΥΠΟΙ ΚΑΤΑΤΟΜΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΣ ΤΟΥ ΥΔΑΤΟΣ
 ΣΕ ΠΡΙΣΜΑΤΙΚΟΥΣ ΑΓΩΓΟΥΣ

Κλίση κυθμένα άγωγου	Συμβολισμός			Εχέση του βάθους y πρός y_n και y_c	Γενικός τύπος καμπύλης*	κατάσταση της ροής
	ζώνη 1	ζώνη 2	ζώνη 3			
Όριζόντια $S_0 = 0$	—			—	—	—
		H_2		$y_n > y > y_c$	K	Υποκρίσιμη
			H_3	$y_n > y_c > y$	Y	Υπερκρίσιμη
Ήπια $0 < S_0 < S_c$	M_1			$y > y_n > y_c$	Y	Υποκρίσιμη
		M_2		$y_n > y > y_c$	K	>>
			M_3	$y_n > y_c > y$	Y	Υπερκρίσιμη
Κρίσιμη $S_0 = S_c > 0$	C_1			$y > y_n = y_c$	Y	Υποκρίσιμη
		C_2		$y = y_n = y_c$	O	Κρίσιμη και ομοιόμορφη
			C_3	$y_n = y_c > y$	Y	Υπερκρίσιμη
Απότομη $S_0 > S_c > 0$	S_1			$y > y_c > y_n$	Y	Υποκρίσιμη
		S_2		$y_c > y > y_n$	K	Υπερκρίσιμη
			S_3	$y_c > y_n > y$	Y	>>
Ανάστροφη $S_0 < 0$	—			—	—	—
		A_2		$ y_n > y > y_c$	K	Υποκρίσιμη
			A_3	$ y_n > y_c > y$	Y	Υπερκρίσιμη

*) K = καμπύλη καταπτώσεως, Y = καμπύλη υπερυψώσεως, O = ομοιόμορφη ροή

Σακκάς, 1988

$$\frac{dy}{dx} = \frac{S_0 - S_f}{1 - Fr^2}$$

Σακκάς, 1988

Θέμα

4.1 Σχηματική παράσταση και ταξινόμηση των κατατομών της

		Κατατομιές στη Ζώνη		
Κλίση Ποθμένα	Κλίση Ποθμένα	1	2	3
		$y > y_n$ και $y > y_c$	$y_n > y > y_c$ ή $y_c > y > y_n$	$y < y_n$ και $y < y_c$
Οριζοντία $y_n > y_c$	Καμμία			
Ηπεία $y_n > y_c$				

$$\frac{dy}{dx} = \frac{S_0 - S_f}{1 - Fr^2}$$

$$\text{Για } y > y_n \Rightarrow S_0 > S_f$$

$$\text{Για } y < y_n \Rightarrow S_0 < S_f$$

$$\text{Για } y > y_{c1} \Rightarrow Fr < 1$$

$$\text{Για } y < y_{c1} \Rightarrow Fr > 1$$

$$\text{Για } y = y_{c1} \Rightarrow Fr = 1$$

ια, M2

θέμα

- Κλίση ποθμένα

- «Λεπτομέρεια»: το κρίσιμο βάθος ορίζεται για συγκεκριμένη παροχή και διατομή (εκεί και η ελάχιστη ειδική ενέργεια).
- ΑΒ, Τραπεζοειδής διατομή: $y_n = 1.75$ και $y_c = 1.293$
- Σημείο 1 ορθογωνική διατομή

- Βάθος νερού στη διατομή 1 (κρίσιμο βάθος)

$$y_1 = y_c = \sqrt[3]{\frac{q^2}{g}} = \sqrt[3]{\frac{4.36^2}{9.81}} = 1.25 \text{ m}$$

- Υποθέτω λοιπόν η ροή ανάντη του Ο, υποκρίσιμη με $y > 1.293 \text{ m} > 1.25 \text{ m}$ = κρίσιμο βάθος για ορθογωνική διατομή

Φορά υπολογισμών

- Υποκρίσιμη ροή: Από κατάντη σε ανάντη (θέμα) εφόσον (τα κύματα βαρύτητας μετακινούνται και ανάντη και κατάντη, 'φορείς πληροφοριών')
- Υπερκρίσιμη ροή: Από ανάντη σε κατάντη. «Η υπερκρίσιμη ροή δε γνωρίζει τη συμβαίνει κατάντη αυτής» (τα κύματα βαρύτητας μετακινούνται μόνο κατάντη)

Βαθμιαία μεταβαλλόμενη ροή

Α μέθοδος επίλυσης
βαθμιαία μεταβαλλόμενη ροή

A Μέθοδος

- Ασκησιολογικά
  - Όταν γνωρίζω τα βάθη ροής, η μπορώ να υποθέσω μεταξύ αρχικού και τελικού και ζητούνται τα μήκη L
  - Εύκολη εφαρμογή σε θέμα

Δε δόθηκε
έμφαση στην
τάξη

Πρόβλημα 11.1

Εις αγωγός ορθογωνικής διατομής έχει πλάτος $b = 3.0m$, η κλίσις του πυθμένος ισούται προς 0.0025 και ο συντελεστής τριβής της ροής κατά Manning $n = 0.012$. Το βάθος της ροής εις ορισμένην διατομήν είναι $h = 0.82m$ όταν η παροχή είναι ίση προς $Q = 49.0m^3 / s$. Ζητείται να χαρακτηρισθή α) το είδος της καμπύλης και β) να υπολογισθή η απόστασις εκ της ανωτέρω διατομής όπου το βάθος ροής λαμβάνει την τιμήν $h = 0.90m$.

Σούλης, 2015

Δε δόθηκε
έμφαση στην
τάξη

α) Το πρώτον υπολογίζεται το κανονικόν βάθος ροής. Εκ της εξισώσεως κατά Manning είναι,

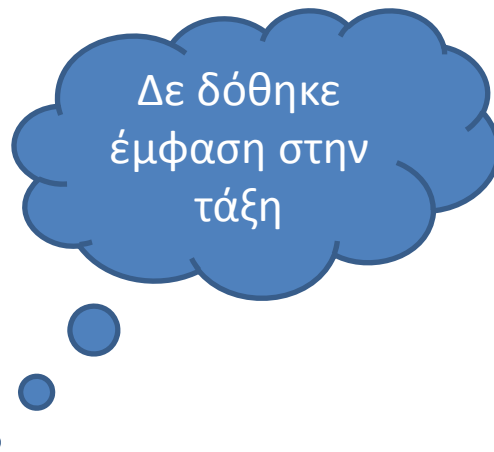
$$Q = A \frac{1}{n} R^{2/3} S_o^{1/2}$$

επομένως δι' αντικαταστάσεως των τιμών (ορθογωνικής διατομής ανοικτός αγωγός),

$$9.0 = \frac{3.0h_n}{0.012} \left(\frac{3.0h_n}{3.0 + 2h_n} \right)^{2/3} (0.005)^{1/2}$$

και δι' επαναλήψεων,

$$h_n = 0.782m$$

Σούλης, 2015

Ο υπολογισμός του κρίσιμου βάθους γίνεται εκ της εξισώσεως,

$$h_c^3 = \frac{q^2}{g} = \frac{Q^2}{b^2 g}$$

και δι' αντικαταστάσεως των εκ της εκφωνήσεως τιμών είναι,

$$h_c = 0.971m$$

Διά της συγκρίσεως του κανονικού βάθους ροής προς το κρίσιμον βάθος ροής προκύπτει ότι,

$$h_n < h_c$$

δηλαδή το βάθος ομοιομόρφου ροής (κανονικόν) είναι μικρότερον του κρίσιμου βάθους. Επομένως η ροή είναι υπερκρίσιμος του τύπου **S**. Επειδή δε η υπό μελέτην απόστασις ευρίσκεται μεταξύ των βαθών $0.80m$ και $0.90m$, τα οποία ευρίσκονται μεταξύ των τιμών των βαθών ομοιομόρφου ροής και κρίσιμου ροής, ο τύπος της καμπύλης είναι **2**. Η καμπύλη δηλαδή είναι του τύπου **S2**. Επομένως το βάθος ροής αυξάνεται εκ των κατάντη προς τα ανάντη.

h	A	P	R	u	$\frac{u^2}{2g}$	$h + \frac{u^2}{2g}$	Αριθμητής	$u_{μέση}$	$R_{μέση}$	S_f	Παρανο- μαστίς	l
m	m^2	m	m	m/s	m	m	m	m/s	m	Εξίσωσις (11.10)	$S_r - S_0$	m
0.82	2.46	4.64	0.53	3.658	0.682	1.502						
							0.021	3.574	0.538	0.0042	0.0017	12.35
0.86	2.58	4.72	0.547	3.49	0.621	1.481						
							0.016	3.410	0.482	0.0044	0.0019	8.42
0.90	2.70	4.80	0.417	3.33	0.565	1.465						

Τελικόν άθροισμα $12.35 + 8.42 = 20.77 \text{ m}$

Πίνακας 11.1 Υπολογισμός αναμοιομόρφου ροής (Πρόβλημα 11.1). Τύπος

Αυθαίρετο h

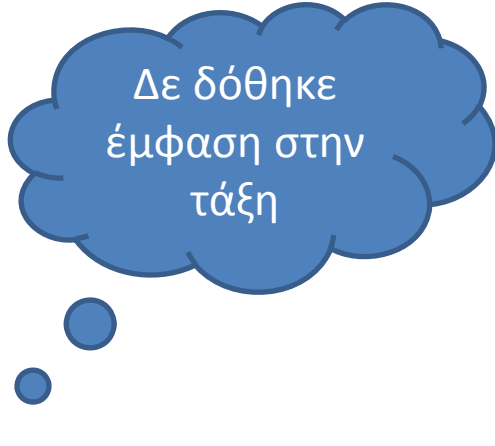
Δε δόθηκε
έμφαση στην
τάξη

ΥΔΡΑΥΛΙΚΗ ΑΝΔΙΚΤΩΣ

Συνοπτικά είναι γνωστές οι τιμές $y_1, A_1, R_1, V_1, S_{f1}, E_1$ στην αρχική θέση, στη συνέχεια ορίζεται μια τιμή y_2 και ακολουθούν οι υπολογισμοί:

$$y_2 \Rightarrow A_2 \Rightarrow R_2 \Rightarrow V_2 \Rightarrow S_{f2} \Rightarrow \bar{S}_{f1,2} \Rightarrow E_2 \Rightarrow \Delta x_{1,2} \Rightarrow x_2 \quad (\text{Π1.19})$$

Η διαδικασία των υπολογισμών συνεχίζεται μέχρι την περιοχή της υδροληψίας ώστε να καλυφθεί η περιοχή στην οποία ζητείται η κατατομή του νερού.

Δε δόθηκε
έμφαση στην
τάξη

	y	A	P	R	v	$V^2/2g$	$V^2/2g+Y=E$	E1-E2	VMESH	Rmesh	Sfmesh	Sfmesh-S0	
	1.5670	12.30173	11.1499	1.103304	2.467132	0.310231	1.8772						
1	1.5853	12.48891	11.21588	1.113503	2.430155	0.301002	1.8863	0.0091	2.448644	1.108404	0.001024	0.000324495	27.95218
2	1.6036	12.6771	11.28186	1.123671	2.394081	0.292132	1.8957	0.0094	2.412118	1.118587	0.000982	0.00028211	33.42623
3	1.6219	12.86629	11.34784	1.133809	2.358877	0.283604	1.9055	0.0098	2.376479	1.12874	0.000942	0.000241887	40.3989
4	1.6402	13.05648	11.41383	1.143918	2.324516	0.275401	1.9156	0.0101	2.341696	1.138864	0.000904	0.000203694	49.57248
5	1.6585	13.24768	11.47981	1.153999	2.290967	0.267509	1.9260	0.0104	2.307741	1.148959	0.000867	0.00016741	62.16967
6	1.6768	13.43989	11.54579	1.164051	2.258203	0.259912	1.9367	0.0107	2.274585	1.159025	0.000833	0.00013292	80.5251
7	1.6951	13.6331	11.61177	1.174076	2.2262	0.252598	1.9477	0.0110	2.242202	1.169063	0.0008	0.000100119	109.7214
8	1.7134	13.82731	11.67775	1.184073	2.194932	0.245552	1.9590	0.0113	2.210566	1.179074	0.000769	6.89087E-05	163.3181
9	1.7317	14.02253	11.74373	1.194043	2.164374	0.238762	1.9705	0.0115	2.179653	1.189058	0.000739	3.91967E-05	293.6618
	1.7400	14.1114	11.77366	1.198557	2.150743	0.235764	1.9758	0.0053	2.157559	1.1963	0.000718	1.84467E-05	287.4262
10	1.7500												

Δε δόθηκε
έμφαση στην
τάξη

Θέμα

Βαθμιαία μεταβαλλόμενη ροή

β Κατηγορία προβλημάτων
μέθοδος χωρικού βήματος
έμφαση από διδάσκοντες
βαθμιαία μεταβαλλόμενη ροή

μέθοδος χωρικού βήματος

- **Αυθαίρετη** υπόθεση (στο θέμα, των ανάντη) υψομέτρων
  - Θα πρέπει να **επαληθεύεται** η εξίσωση της ενέργειας (δοκιμές)
    - Υποκρίσιμη ροή στο θέμα, υπολογισμοί από κατάντη σε ανάντη

Μέθοδος σταθερού χωρικού βήματος

Στη μέθοδο αυτή χρησιμοποιείται η γενική εξίσωση διατηρήσεως ενέργειας:

$$z_2 + y_2 + \frac{Q^2}{2A_2^2 g} = z_1 + y_1 + \frac{Q^2}{2A_1^2 g} - \bar{S}_f \Delta x - \sum h_k \quad (\text{Π1.20})$$

Σύμφωνα με την εξίσωση αυτή προκύπτει γενικά η τιμή του βάθους y_2 σε μια διατομή (2) όταν είναι γνωστά τα στοιχεία στη διατομή (1) με δεδομένη την τιμή του Δx . Η εξίσωση αυτή όμως δεν είναι δυνατόν να καταλήξει σε ρητή έκφραση ως προς τον άγνωστο y_2 και έτσι επιλύεται μόνο με διαδοχικές προσεγγίσεις.

Η διαδικασία που ακολουθείται είναι η εξής: Οι υπολογισμοί αρχίζουν από την Διατομή 1 (τέλος του τμήματος $A - B$ και αρχή του αναβαθμού), όπου οι συνθήκες ροής είναι κρίσιμες και είναι γνωστό το βάθος ροής του ύδατος. Με την χρήση της Εξίσωσης Π1.20 και προχωρώντας από το τέλος της Διώρυγας προς την αρχή, θα υπολογισθεί το βάθος ροής στις υπόλοιπες διατομές. Για τους υπολογισμούς αυτούς γίνονται οι εξής παραδοχές:

$$z_1 + \frac{V_1^2}{2g} + y_1 = z_2 + \frac{V_2^2}{2g} + y_2 + hf \Leftrightarrow$$

αναντη
καταντη

$$\left(\frac{V_1^2}{2g} - \frac{V_2^2}{2g} \right) + (y_1 - y_2) + (z_1 - z_2) - hf \Leftrightarrow$$

$$\left(\frac{V_1^2}{2g} - \frac{V_2^2}{2g} \right) + (y_1 - y_2) + S_0 \Delta L - (\bar{S}_f) \Delta L \Leftrightarrow$$

$$\left(\frac{V_1^2}{2g} - \frac{V_2^2}{2g} \right) + (y_1 - y_2) + S_0 \Delta L - \left(\frac{S_{f,1} + S_{f,2}}{2} \right) \Delta L = 0 \Leftrightarrow$$

$$\left(\frac{V_1^2}{2g} - \frac{V_2^2}{2g} \right) + (y_1 - y_2) + S_0 \Delta L - \left(\frac{S_{f,1} + S_{f,2}}{2} \right) \Delta L = 0 \Leftrightarrow$$

$$\left(\frac{V_2^2}{2g} - \frac{V_1^2}{2g} \right) + (y_2 - y_1) - S_0 \Delta L + \left(\frac{S_{f,1} + S_{f,2}}{2} \right) \Delta L = 0$$

Τελική εξίσωση, επίλυση με δοκιμές

$$\left(\frac{V_2^2}{2g} - \frac{V_1^2}{2g} \right) + (y_2 - y_1) - S_0 \Delta L + \left(\frac{S_{f,1} + S_{f,2}}{2} \right) \Delta L = 0$$

$$S_{f,1} = \text{αγν}, \text{δοκιμές} = \left(\frac{V \cdot n}{R^{2/3}} \right)^2$$

Προσοχή: Επίλυση με δοκιμές
Δες εξέλ εντολή solver
Κατάντη σε ανάντη
(2, γνωστό) → (1, ανάντη, άγνωστο)

θέμα

B Μέθοδος

- **Ασκησιολογικά**

- Όταν γνωρίζω το κατάντη βάθος ροής (σε άλλα το ανάντη, πάντως ένα βάθος ροής) και ζητώ το βάθος ροής για ένα Δx
- Δοκιμές: υπόθεση και επαλήθευση με βάση την εξίσωση της ενέργειας
- Θέμα με: SOLVER, excel

Αναίρεση Φίλτρο Απαλοιφή Νέα εφαρμογή Για προχωρημένους Ταξινόμηση & φιλτράρισμα

Κείμενο Κατάργηση σε στήλες Κατάργηση διπλότυπων δεδομένων Επικύρωση επικύρωση εικόνα Συνολική εικόνα Ανάλυση πιθανοτήτων Εργαλεία δεδομένων

Ομαδοποίηση Κατάργηση ομαδοποίησης Μερικό άθροισμα Περιγράμμα

Επίλυση Ανάλυση

	J	K	L	M	O	P	Q	R	S	T
3	5.14	1.576	12.72	11.80	2.40	0.29	0.0010	0.01		
									0.0010	-0.01
2	5.50	1.580	12.43	11.20	2.45	0.31	0.0010	0.02		
									0.0010	-0.01
2	5.50	1.623	12.88	11.35	2.37	0.29	0.0009	0.03		
									0.0009	0.00
2	5.50	1.658	13.24	11.48	2.30	0.27	0.0009	0.07		
									0.0008	0.00
2							0.0008	0.07		
									0.0008	0.00
2							0.0007	0.21		
									0.0007	0.00
2							0.0007	0.21		
									0.0007	0.00
2							0.0007	0.21		

Παράμετροι επίλυσης

Κελί προορισμού: \$T\$6

Ίσο με: Μέγιστο Ελάχιστο Τιμή: 0

Με αλλαγή των κελιών: \$K\$7

Περιορισμοί:

Υπόθεση

Προσθήκη

Αλλαγή

Διαγραφή

Επίλυση

Κλείσιμο

Επιλογές

Επαναφορά όλων

Βοήθεια

Θέμα

	α/α	dx (m)	ΠΑΡΟΧΗ Q (m ³ /s)	ΑΠΟΣΤΑΣΗ (m)	ΚΛΙΣΗ ΠΡΑΝΩ N m	ΠΛΑΤΟΣ b (m)	ΒΑΘΟΣ y (m)	ΕΜΒΑΔΟ Ν ΥΓΡΗΣ ΔΙΑΤΟΜΗΣ ΣA	ΒΡΕΧΟΜΕΝΗ ΠΕΡΙΜΕΤΡΟΣ P (m)	ΤΑΧΥΤΗΤΑ u (m/s)	kiniti	ΑΠΩΛΕΙΕΣ sf (m)	S0*dx	SF _{μεσο}	ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ ΜΗΔΕΝΙΣΜΟΥ ΔΕ
	1	2	3	3	4	5	6	7	8	9	8.9	10	10.3	11	12
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ	0		30.50	1162	0.00	7.00	1.246	8.72	9.49	3.50	0.62	0.0027			
		11.65	30.50											0.0019	0.00
	1		30.50	1150	1.86	5.14	1.576	12.72	11.80	2.40	0.29	0.0010	0.01		
ΔΙΩΡΥΓΑ		30.00	30.50											0.0010	0.00
	2		30.50	1120	1.50	5.50	1.604	12.68	11.28	2.40	0.29	0.0010	0.02		
		40.00	30.50											0.0009	0.00
	3		30.50	1080	1.50	5.50	1.623	12.88	11.35	2.37	0.29	0.0009	0.03		
		100.00	30.50											0.0009	0.00
	4		30.50	980	1.50	5.50	1.658	13.24	11.48	2.30	0.27	0.0009	0.07		
		100.00	30.50											0.0008	0.00
	5		30.50	880	1.50	5.50	1.682	13.49	11.56	2.26	0.26	0.0008	0.07		
		300.00	30.50											0.0008	0.00
	6		30.50	580	1.50	5.50	1.722	13.92	11.71	2.19	0.24	0.0007	0.21		
		300.00	30.50											0.0007	0.00
7		30.50	280	1.50	5.50	1.737	14.08	11.76	2.17	0.24	0.0007	0.21			
	300.00	30.50											0.0007	0.00	
8		30.50	-20	1.50	5.50	1.746	14.17	11.79	2.15	0.24	0.0007	0.21			

Στο θέμα οι δύο λύσεις δεν συμπίπτουν απόλυτα γιατί αντιμετωπίζουν διαφορετικά τις απώλειες

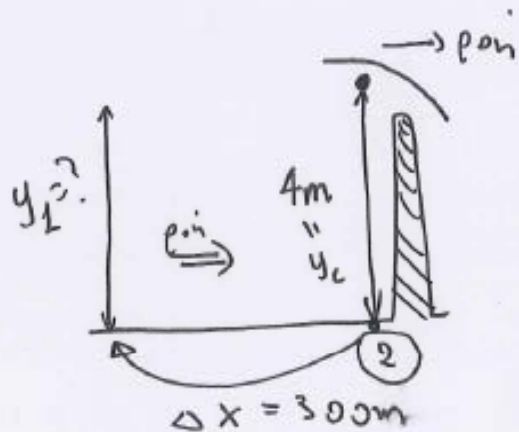
Θέμα

Μικρή Εφαρμογή
(εκτός θέματος)

① Άσκηση, επίλυση στην Ταύτη:

Τραπέζοειδής Διευροή, με επίδυση από σκυρόδεμα, σε κλίση $S_0 = 0.0015$, πλάτος πυθμ = $3m = b_0$, κλίση πρανών $1:1.5$. Πίσω θυρίδας ελέγχου, αμέσως ανάντη της θυρίδας το βάθος ροής είναι $4m$. $Q = 19 m^3/s$. Έστω $n(\text{Μαμίνης}) = 0.017$.

Ποιο είναι το βάθος ροής $\Delta x = 300m$, ανάντη της θυρίδας?

Λύση: $\textcircled{1}$ Βάρος ομοιομερής ροής

$$f_n = \frac{Q \cdot n}{\sum_0 \sqrt[3]{b_0}} \quad \left(\begin{array}{l} \text{μετα μεταρ.} \\ 1 = 1,5 \text{ μέτρ.} \\ \text{Αρκετά ρίμα} \end{array} \right) \rightarrow$$

$$\rightarrow \bar{y}_n =$$

$$\rightarrow y = \bar{y}_n \cdot b =$$

(2) Βάθος κανονικότητας :

(3)

$$f_c = \frac{Q}{\sqrt{g} b_o^{5/4}}$$

$$\rightarrow \bar{y}_c = \dots$$

$$\rightarrow y_c = \bar{y}_c \cdot b_o =$$

Έλεγχος: Ομοιόμορφο βάθος και κρίσιμη βάθος

$$\bar{f}_h = \frac{Q \cdot h}{\int_0^h \frac{1}{2} b_0^{2/3}} = \left(\text{μόνο για τρ. Διευκόνη} \right)$$

$$= \frac{19 \cdot 0.017}{0.2015^{1/2} \cdot 3^{2/3}} = 0.445 \rightarrow$$

$$\rightarrow \bar{y}_h \approx 0.595 \rightarrow y_h = \bar{y}_h \cdot b_0 \approx 1.58 \text{ m.}$$

$$\bar{f}_c = \frac{Q}{\sqrt{g} b_0^{5/2}} = \frac{19}{\sqrt{g} \cdot 3^{5/2}} = 0.389 \rightarrow$$

$$\rightarrow \bar{y}_h \approx 0.425 \rightarrow y_h = 1.275 \text{ m.}$$

③ Έλεγχος.

$$y_2 = 4m$$

Έλεγχος
κλίσης
με βάση
ομοιομορφία
επί

$y_h > y_c \rightarrow$ καμπύλη M , ήπια κλίση.

$$4 = y_2 > y_h \quad \left. \vphantom{4 = y_2 > y_h} \right\} \Rightarrow M_1$$

$$4m = y_2 > y_c$$

ροή υποκρίσιμη, αό κατέρχεται σε ανάντη

θα φθάσει σε βέλος ομοιομορφίας
 $\neq$

θέρματος (θέρμα M_2)

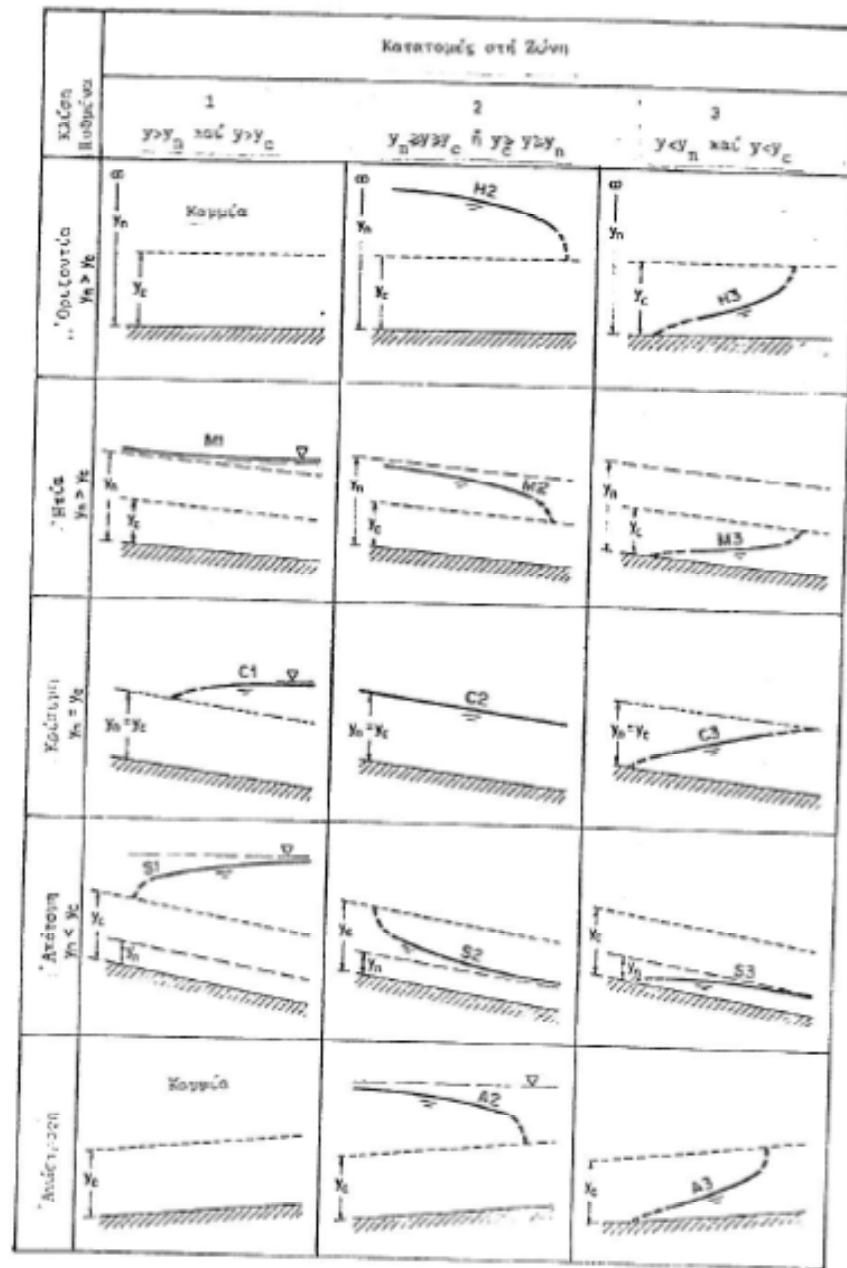
ΠΙΝΑΚΑΣ 4.1
 ΤΥΠΟΙ ΚΑΤΑΤΟΜΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΣ ΤΟΥ ΥΔΑΤΟΣ
 ΣΕ ΠΡΙΣΜΑΤΙΚΟΥΣ ΑΓΩΓΟΥΣ

Κλίση κυθμένα άγωγου	Συμβολισμός			Εχέση του βάθους y πρός y_n και y_c	Γενικός τύπος καμπύλης*	κατάσταση της ροής
	ζώνη 1	ζώνη 2	ζώνη 3			
Όριζόντια $S_0 = 0$	—			—	—	—
		H_2		$y_n > y > y_c$	K	Υποκρίσιμη
			H_3	$y_n > y_c > y$	Y	Υπερκρίσιμη
Ήπια $0 < S_0 < S_c$	M_1			$y > y_n > y_c$	Y	Υποκρίσιμη
		M_2		$y_n > y > y_c$	K	>>
			M_3	$y_n > y_c > y$	Y	Υπερκρίσιμη
Κρίσιμη $S_0 = S_c > 0$	C_1			$y > y_n = y_c$	Y	Υποκρίσιμη
		C_2		$y = y_n = y_c$	O	Κρίσιμη και ομοιόμορφη
			C_3	$y_n = y_c > y$	Y	Υπερκρίσιμη
Απότομη $S_0 > S_c > 0$	S_1			$y > y_c > y_n$	Y	Υποκρίσιμη
		S_2		$y_c > y > y_n$	K	Υπερκρίσιμη
			S_3	$y_c > y_n > y$	Y	>>
Ανάστροφη $S_0 < 0$	—			—	—	—
		A_2		$ y_n > y > y_c$	K	Υποκρίσιμη
			A_3	$ y_n > y_c > y$	Y	Υπερκρίσιμη

*) K = καμπύλη καταπτώσεως, Y = καμπύλη υπερυψώσεως, O = ομοιόμορφη ροή

Σακκάς, 1988

$$\frac{dy}{dx} = \frac{S_0 - S_f}{1 - Fr^2}$$

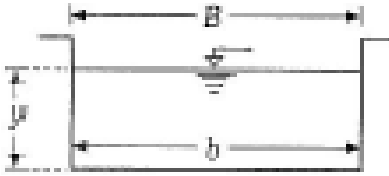
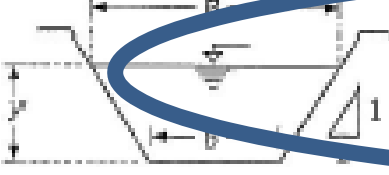
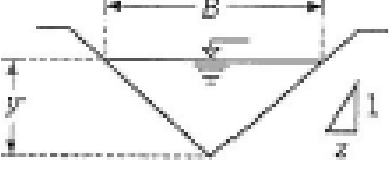
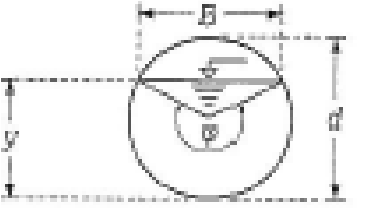
Σακκάς, 1988

4.1 Σχηματική παράσταση και ταξινόμηση των κατατομών της

Προσχηματικός
συμβολισμός όπου $z \rightarrow m$

Πιν. 5.1 Γεωμετρικά στοιχεία αγωγών

Διατομή	Επιφάνεια A	Βρεχ. περίμετρος P	Υδραυλική ακτίνα $R = A/P$	Πλάτος ελεύθερης επιφάνειας B	Υδραυλικό βάθος $y_{\mu} = A/B$	Αριθμός Froude F
<p>Ορθογώνια</p> 	by	$b + 2y$	$\frac{by}{b + 2y}$	b	y	$\sqrt{\frac{Q^2}{b^2 y^3 g}}$
<p>Τραπεζοειδής</p> 	$(b + zy)y$	$b + 2y\sqrt{1 + z^2}$	$\frac{(b + zy)y}{b + 2y\sqrt{1 + z^2}}$	$b + 2zy$	$\frac{(b + zy)y}{b + 2zy}$	$\sqrt{\frac{(b + 2zy)y}{(b + zy)^3 y g}}$
<p>Τριγωνική</p> 	zy^2	$2y\sqrt{1 + z^2}$	$\frac{zy}{2\sqrt{1 + z^2}}$	$2zy$	$\frac{y}{2}$	$\sqrt{\frac{2Q^2}{z^2 y^3 g}}$
<p>Κυκλική</p> 	$\frac{d^2}{8} (\varphi - \sin\varphi)$	$d \frac{\varphi}{2}$	$\frac{d}{4} \left(1 - \frac{\sin\varphi}{\varphi}\right)$	$d \left(\sin \frac{\varphi}{2}\right)$ r $2\sqrt{y(d-y)}$	$\frac{d}{8} \left[\frac{\varphi - \sin\varphi}{\sin \frac{\varphi}{2}}\right]$	$\sqrt{\frac{512 Q^2 \sin \left(\frac{\varphi}{2}\right)}{gd^3 (\varphi - \sin\varphi)}}$

③ Επίσημη Ενέργεια.

ανάμ κλίμα

$$H_1 = H_2 + \varepsilon h_f.$$

$$z_1 - z_2 = S_0 \Delta x = 0.0015 \cdot \Delta x$$

$$\bar{S}_f = \frac{S_{f1} + S_{f2}}{2}$$

$$S_{f2} = \frac{V_2^2 n^2}{R_2^{4/3}} = \left(\frac{Q^2 n^2}{R_a^{4/3} A_2^2} \right) \left\{ \text{Manning or} \right. \\ \left. \text{Chezy's const. coeff} \right\}$$

$$H_1 = y_1 + \frac{V_1^2}{2g} + z_1$$

$$H_2 = y_2 + \frac{V_2^2}{2g} + z_2$$

② Κατάσταση γνωστή: $y_2 = 4\text{m}$

$y_1 = \text{δυναμική κατάσταση}$

Με Βορπιγ: Δε πρέπει να λυθεί η σφύρα των ενόψει

$$y_1 + \left(\frac{Q}{(b_0 + 1.5y_1)y_1} \right)^2 \frac{1}{2g} + \int_0^{\Delta X} \Delta X = \quad (H_1 = H_2 + \epsilon h_f)_{1-2}$$

ανάπτυξη

$$= y_2 + \left(\frac{Q}{(b_0 + 1.5y_2)y_2} \right)^2 \frac{1}{2g} + \frac{S_{f_1} + S_{f_2}}{2} \Delta X$$

κατάπτυξη

$y_0 = 4 \text{ m}$ κατάπτυξη.

$y_1 = \text{Βορπιγ}$ ανάπτυξη.

$Q = 19 \text{ m}^3/\text{s}$

$\Delta X = 300$

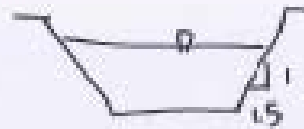
S:

$$A = (b_0 + 1.5y)y$$

$$P = b_0 + 2y\sqrt{1+1.5^2}$$

$$R = \frac{A}{P}$$

$$\xi_{\text{orTw}} \quad y = 3.5 \text{ m},$$

Τότε

$$A_L = (b + zy)y = (3 + 1.5 \cdot 3.5)3.5 = 28.88 \text{ m}^2.$$

$$P_L = b + 2y\sqrt{1+z^2} = (3 + 2 \cdot 3.5\sqrt{1+1.5^2}) = 15.62 \text{ m}.$$

$$V_L = \frac{Q}{A_L} = \frac{19}{A_L} = 0.66 \text{ m/s} \quad \rightarrow \frac{V^2}{2g} = \text{IV}.$$

$$S_{f1} = \frac{n^2 V_L^2}{R^{4/3}} = \frac{n^2 V_1^2}{\left(\frac{A_L}{P_L}\right)^{4/3}} = \frac{n^2 Q_1^2}{A_L^2 (R_L)^{4/3}}$$

$$S_{\theta} = 0.0015, \quad \Delta z = 0.0015 \cdot \frac{100}{\cos^2 \theta} = 0.45 \text{ m}.$$

Προσοχή
άλλος
συμβολισ-
μός όπου
 $z \rightarrow m$

Δοκιμές, επαλήθευση, εξίσωση ενέργειας

Επαλήθευση.

$$z_1 - z_2 = S_0 \Delta x$$
$$y_1 + \frac{V_1^2}{2g} + \Delta z = y_2 + \frac{V_2^2}{2g} + \frac{S_{f1} + S_{f2}}{2} \Delta x$$

ανάστη

κατίστη
($y_2 = 4m$)

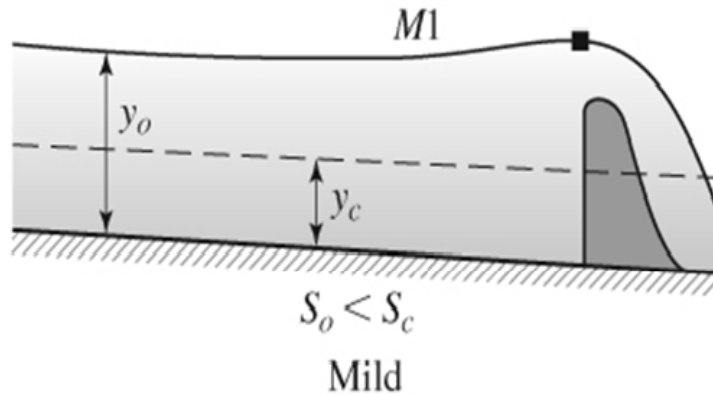
δοκιμές

α/α	dx (m)	ΠΑΡΟΧ Η Q (m ³ /s)	ΚΛΙΣΗ ΠΡΑΝΩΝ m	ΠΛΑΤΟΣ b (m)	ΒΑΘΟΣ y (m)	ΕΜΒΑΔΟΝ ΥΓΡΗΣ ΔΙΑΤΟΜΗΣ A (m ²)	ΒΡΕΧΟΜΕΝΗ ΠΕΡΙΜΕΤΡΟΣ P (m)	R	ΤΑΧΥΤΗΤ A u (m/s)	kiniti	ΑΠΩΛΕΙΕΣ sf (m)	S0 ΔΧ	SF _{μΕΟ}	ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ ΜΗΔΕΝΙΣΜΟΥ ΔΕ
2		19.00	1.50	3.00	4.000	36.00	17.42	2.07	0.53	0.01	0.00003			
	300.00											0.4500	0.00004	0.00
3		19.00	1.50	3.00	3.556	29.63	15.82	1.87	0.64	0.02	0.00005			
	300.00	17.00										0.4500	0.00006	0.00
4		17.00	1.50	3.00	3.119	23.96	14.25	1.68	0.71	0.03	0.00007			

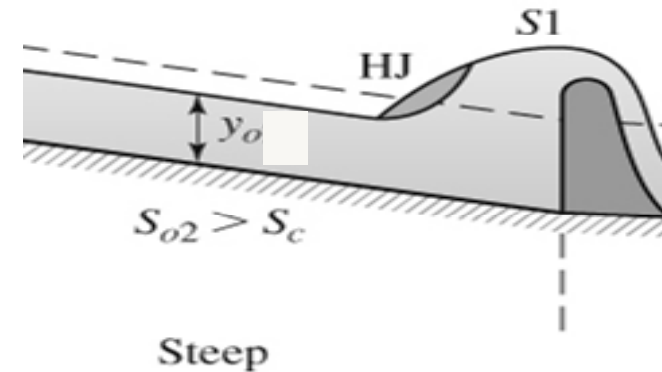
Example

A trapezoidal concrete-lined channel has a constant bed slope of 0.0015, a bed width of 3 m and side slopes 1:1. A control gate increased the depth immediately upstream to **4.0m** when the discharge is $19 \text{ m}^3/\text{s}$. Compute WSP to a depth 5% greater than the uniform flow depth ($n=0.017$).

Two possibilities exist:

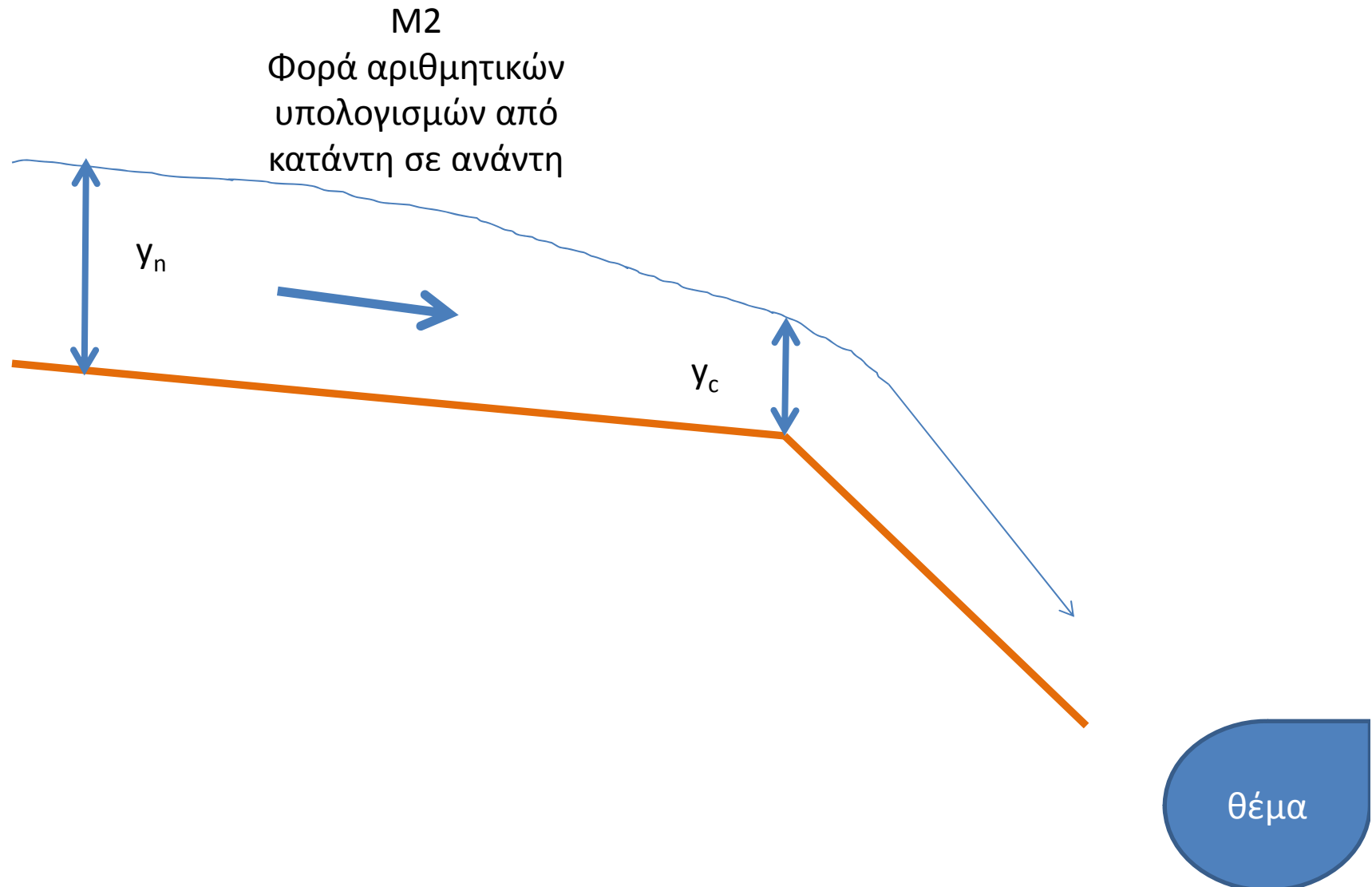

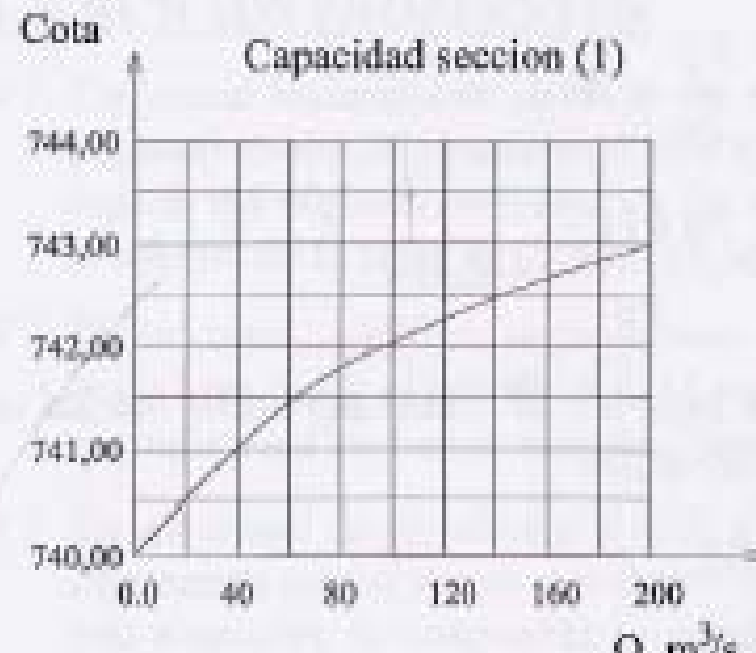
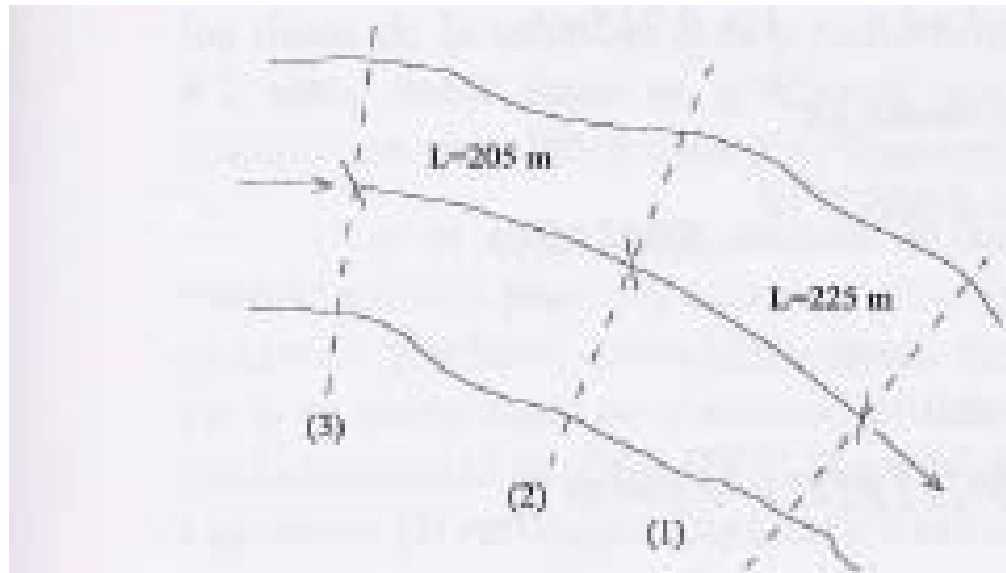
OR

Φορά υπολογισμών: καμπύλη M2, (2) κατάντη $\rightarrow$ ανάντη (1)

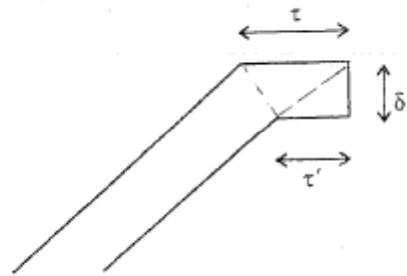

Μέθοδος χωρικού βήματος:
 Σωτήρια σε μη πρισματικούς αγωγούς, σε κάθε χαρακτηριστική διατομή πρέπει να τη συμπεριλαμβάνω στα υπολογιστικά βήματα μου

Προσμετρήσεις

Προσμετρήσεις

Σχήμα Π1.8. Λεπτομέρεια της διατομής της δώρυγας

Προσμετρήσεις

(81)

Ζητούμενο ε

- Προμέτρηση υλικών και εργασιών

Υπολογισμός χωματουργικών εργασιών

- Πίνακας Π1.15
- Έλλειμμα εκκαψών: $160 \text{ προς } 520 \text{ m}^3$, για όλη τη διώρυγα εκτός του αναβαθμού

Υπολογισμός άοπλου σκυροδέματος

- Υπολογισμός μήκους επενδύσεως για τη διατομή του τμήματος ΑΒ και χωριστά για τη διατομή του τμήματος ΓΔ
- Μήκος επενδύσεως: θεωρείται μία μέση γραμμή (Σχήμα Π1.8)

Προσμετρήσεις

Π1.5.2 Υπολογισμός Άοπλου Σκυροδέματος

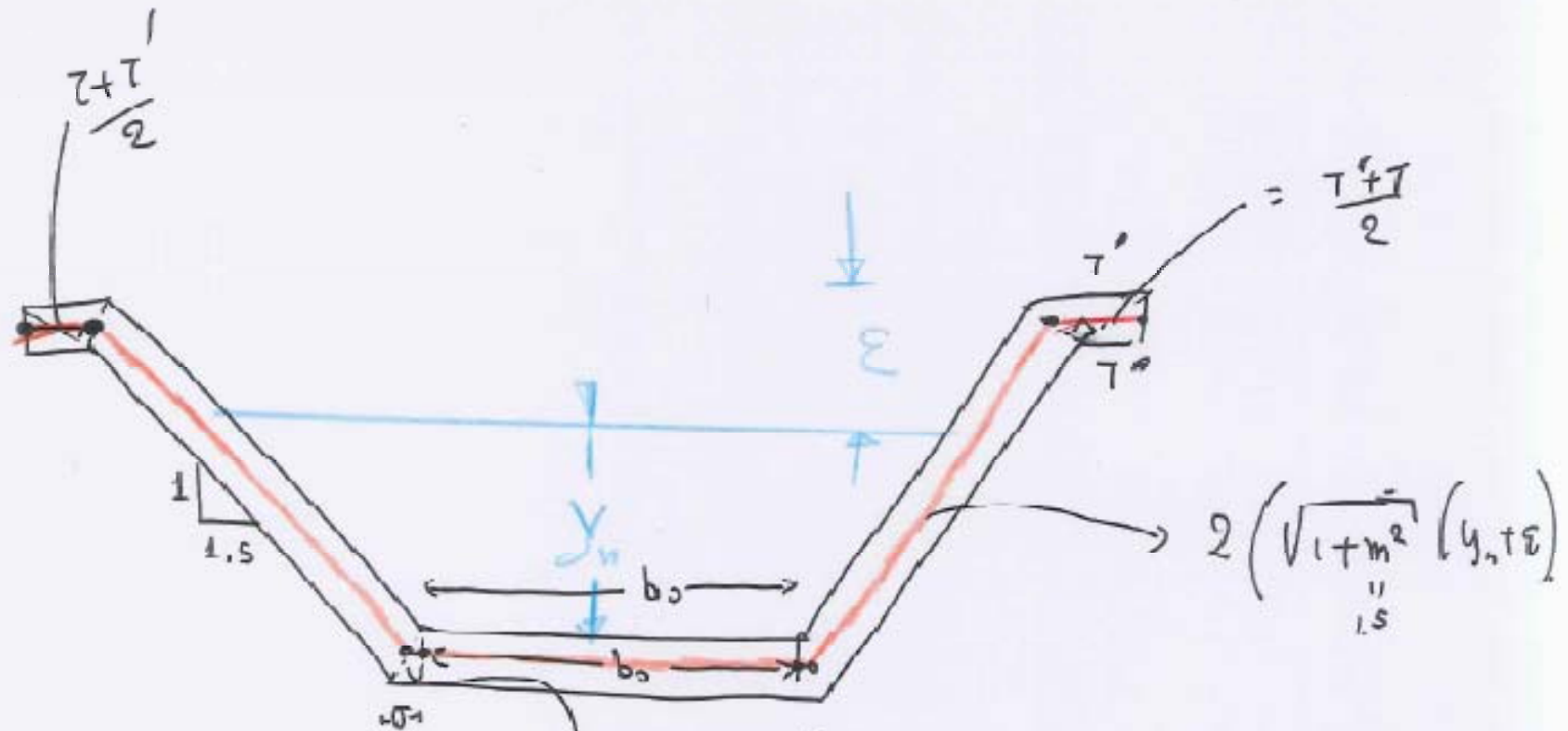
Για τον υπολογισμό του άοπλου σκυροδέματος που χρησιμοποιείται για την κατασκευή της Διώρυγας, χρειάζεται να υπολογιστεί αρχικά το μήκος της επενδύσεως για τα δύο τμήματα της Διώρυγας. Θεωρείται ότι η επένδυση δεν έχει πάχος, αλλά περιγράφεται από μία μέση γραμμή. Ο τύπος που μας δίνει το μήκος επενδύσεως είναι ο ακόλουθος:

$$L_{\varepsilon\pi} = b + 2\sqrt{1 + m^2} (y_n + \varepsilon) + \sigma + \tau + \tau' \quad (\text{Π1.32})$$

όπου οι ποσότητες τ και τ' φαίνονται στο Σχήμα Π1.8 και δίδονται από τις παρακάτω εξισώσεις:

$$\tau = \delta \cdot \sqrt{1 + m^2} \quad (\text{Π1.33})$$

$$\tau' = m \cdot \delta \quad (\text{Π1.34})$$

$$L_{\epsilon n} = \left(b_0 + \frac{\sigma}{2} \cdot 2 \right) + 2 \left(\sqrt{1+m^2} \right) (y_n + \epsilon) + 2 \frac{T+T'}{2}$$

$$L_{\epsilon n} = b_0 + 2 \sqrt{1+m^2} \cdot (y_n + \epsilon) + \sigma + T + T'$$

Οι Εξισώσεις Π1.33 και Π1.34 δίνουν αντίστοιχα:

$$\tau = 0,08 \cdot \sqrt{1 + 1,5^2} \Rightarrow \tau = 0,1442\text{m}$$

$$\tau' = 1,5 \times 0,08 \Rightarrow \tau' = 0,12\text{m}$$

και η Εξ. Π1.32 για τα δύο τμήματα της διώρυγας δίνει (είναι $\varepsilon = 0,49$ και $\sigma = 0,0242$ m και για τα δύο τμήματα της Διώρυγας):

- για το τμήμα $A - B$, όπου $b = 5,5$ m και $y_n = 1,75$ m το μήκος επενδύσεως είναι:

$$(L_{επ})_{AB} = 5,5 + 2\sqrt{1 + 1,5^2} (1,75 + 0,49) + 0,0242 + 0,1442 + 0,12 = 13,865\text{m}$$

- για το τμήμα $\Gamma - \Delta$, όπου $b = 7,0$ m και $y_n = 2,31$ m το μήκος επενδύσεως είναι:

$$(L_{επ})_{\Gamma\Delta} = 7,0 + 2\sqrt{1 + 1,5^2} (2,31 + 0,49) + 0,0242 + 0,1442 + 0,12 = 17,384\text{ m}$$

Ο όγκος του σκυροδέματος προκύπτει αν πολλαπλασιασθεί το μήκος $L_{επ}$ με το πάχος δ της επενδύσεως και το μήκος S της Διώρυγας. Έτσι για τα δύο τμήματα ξεχωριστά προκύπτει:

- για το τμήμα $A - B$, όπου $\delta = 0,08$ m και $S = 1,150$ m προκύπτει όγκος ίσος με $V_{AB} = 13,865 \times 0,08 \times 1,150 = 1,275,58\text{ m}^3$
- για το τμήμα $\Gamma - \Delta$, όπου $\delta = 0,08$ m και $S = 950$ m προκύπτει όγκος ίσος με $V_{\Gamma\Delta} = 17,384 \times 0,08 \times 950 = 1,321,8\text{ m}^3$

Ο συνολικός όγκος άοπλου σκυροδέματος για την κατασκευή της Διώρυγας προκύπτει:

$$V_{σκυρ.} = 1,275,58 + 1,321,18 \Rightarrow V_{σκυρ.} = 2,596,76\text{ m}^3$$

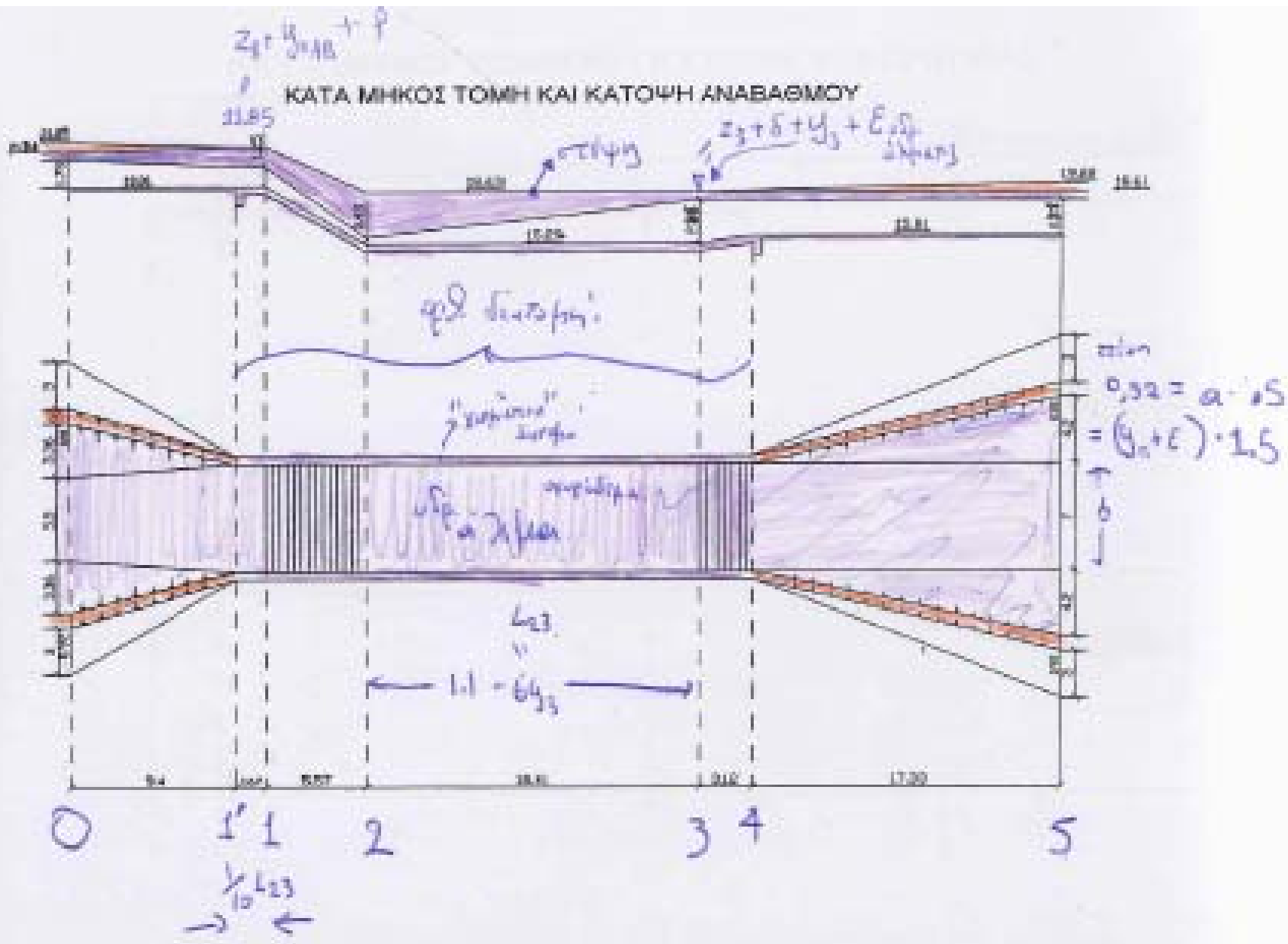

Σχέδια

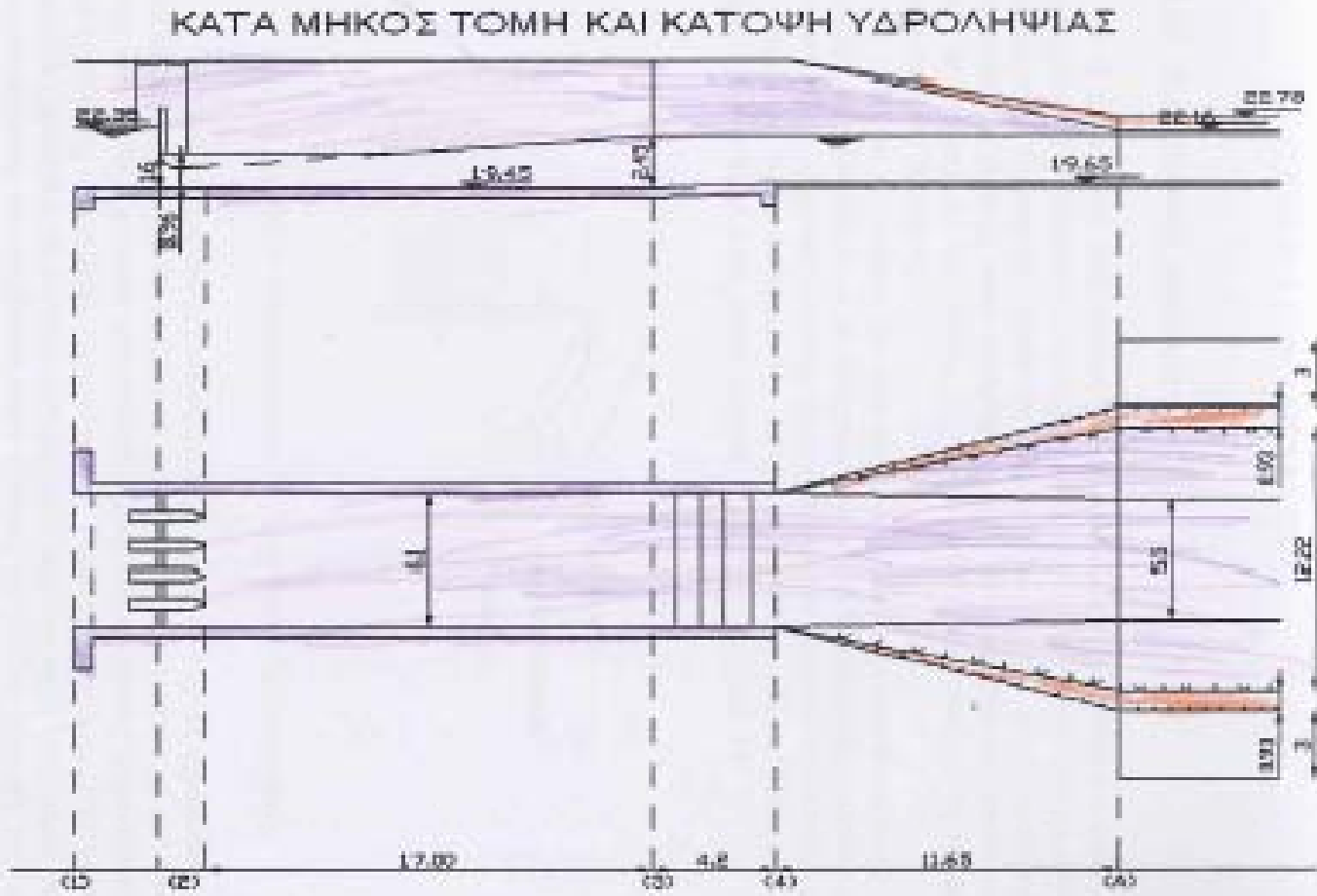
Σχέδιο Π1.2 Εγκάρσια διατομή της Διώρυγας στη Χ.Θ. 0+700

Σχήμα III.3 Μηχανισμοί και κέντρα του Αυξητικού

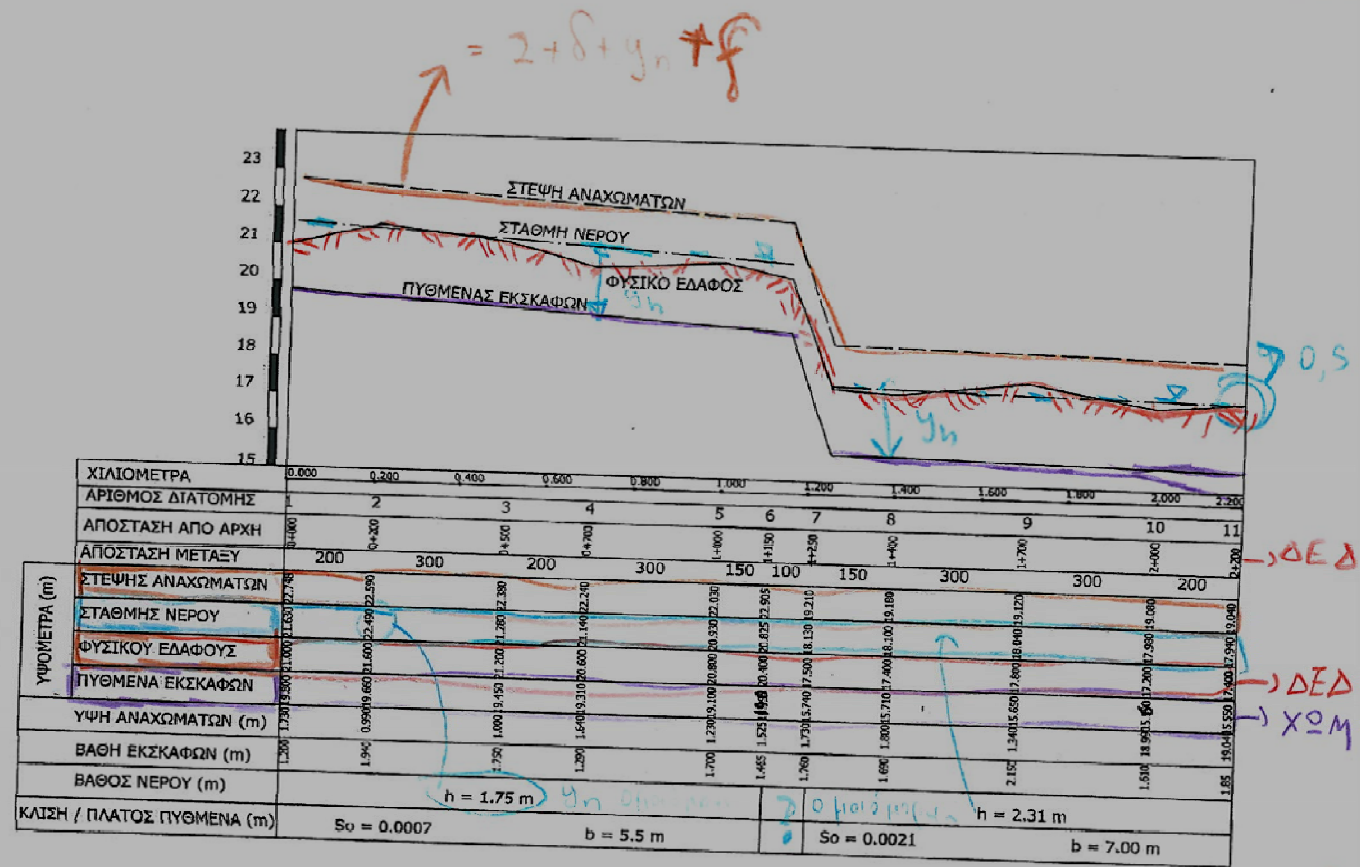

Σχέδιο Π1.4 Μετατόπιση και κατανομή της Υδροληψίας

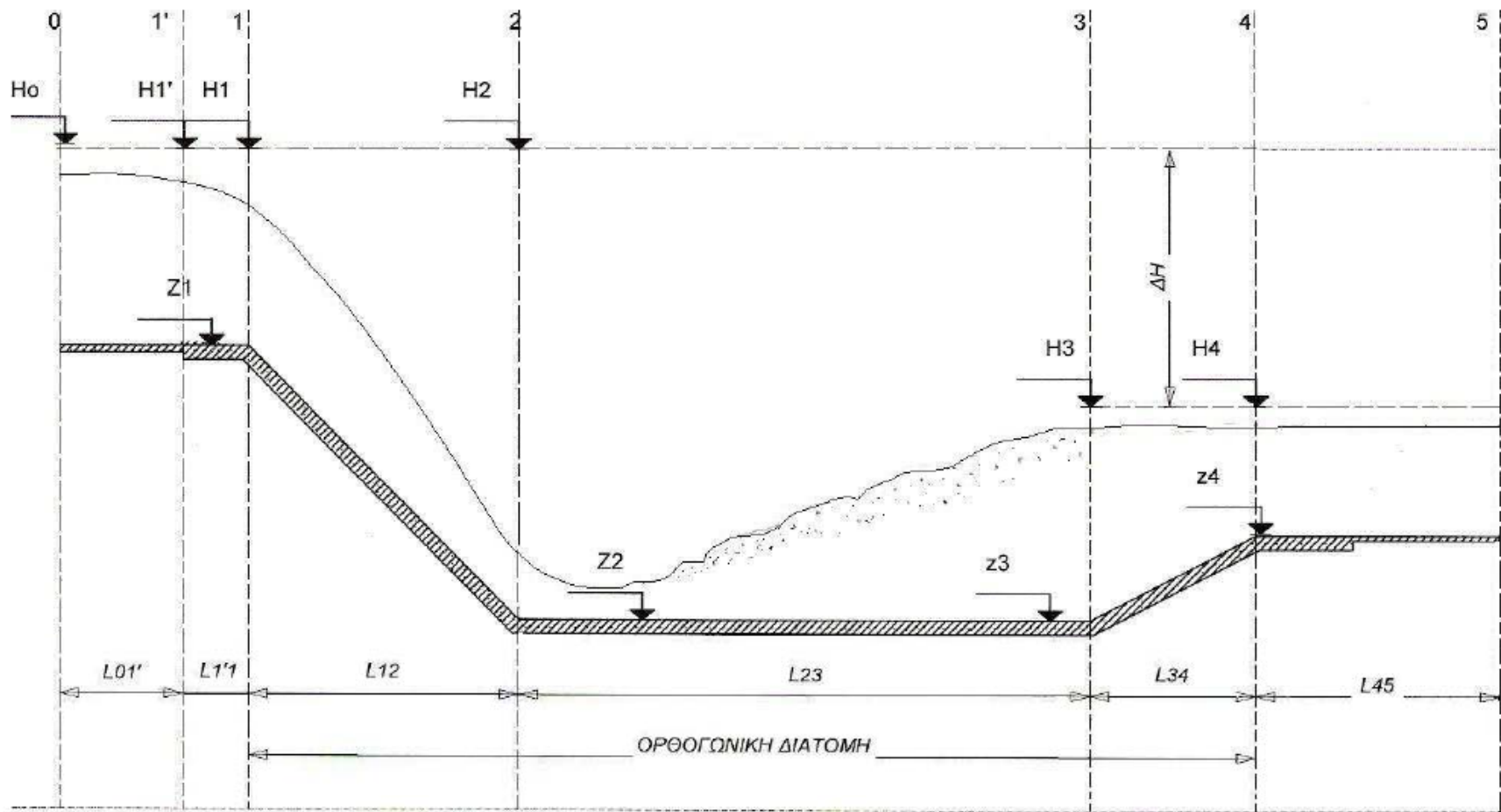
Μηκοτομή

Σχέδιο ΠΙ.1 Μηκοτομή της Διόδου

$\text{Στάση αναχωμάτων} = \text{στάση νερού} + f$
 $\text{στάση νερού} = \text{υψόμενα εκσκαφών} + \gamma_n \cdot \sqrt{1+i}$

Υπενθύμιση γεωμετρικά στοιχεία
υδραυλικού άλματος

ΕΠΙΠΕΔΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Υπολογισμός υδραυλικού άλματος (Σχήμα Π1.4)

- Το υδραυλικό άλμα λαμβάνει χώρα σε ορθογωνική διατομή
Από διατομή 1 μέχρι διατομή 4: ορθογωνική κατασκευή.
- Από διατομή 0 έως διατομή 1 } μεταβατικά τμήματα με αναλογία
" " 4 " " 5 } προσαρμογής 1:5 (για τη μετάβαση
από την τραπεζοειδή διατομή της
διώρυχας στην ορθογωνική διατομή
του αναβαθμού)

Υπολογισμός του πλάτους της λεκάνης ηρεμίας (b)

- Εμπειρικός τύπος: $b = \frac{1}{5} Q = \frac{1}{5} \times 30.5 = 6.1 \text{ m}$
- Προτείνεται αυξημένο πλάτος $b = 7 \text{ m}$
- Παροχή ανά μονάδα πλάτους: $q = \frac{Q}{b} = \frac{30.5}{7} = 4.36 \frac{\text{m}^3}{\text{s} \cdot \text{m}}$

Μήκος λεκάνης ηρεμίας

Υπολογισμός μήκους του αναβάθμου

- Εμπειρικός τύπος για το μήκος του υδραυλικού άλματος:

$$L_j \approx 6.0 y_3 = 6.0 \times 2.88 = 17.28 \text{ m}$$

- Για λόγους ασφαλείας $L_{23} \approx 1.1 L_j = 1.1 \times 17.28 = 19.01 \text{ m}$

L_{23} : μήκος λεκάνης ηρεμίας

Θεωρητικά κρίσιμο και πραγματικό κρίσιμο

Υπολογισμός άλλων χαρακτηριστικών μηκών

- Μήκος L_{12} από σπλισμένο σκυρόδεμα, καθώς οσον το κρίσιμο βάθος δεν εμφανίζεται στη θέση 1, αλλά λίγο πιο ανάντη

$$L_{12} = \frac{1}{10} L_{23} = \frac{1}{10} \times 19.01 \approx 1.90 \text{ m} \quad (\text{εμπειρικός τύπος})$$

Κεκλιμένο τμήμα

$$\Delta z_{1-2} = z_1 - z_2 = (20.40 - 1.40) - 15.2 = 3.8 \text{ m}$$

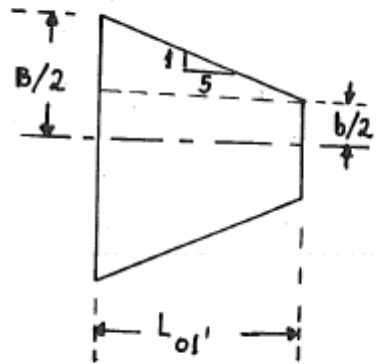
Κλίση τμήματος 1-2: 1:1.5 (δεδομένο)

$$L_{12} = 1.5 \times \Delta z_{1-2} = 1.5 \times 3.8 = 5.7 \text{ m}$$

20.40 m : υψόμετρο φυσικού εδάφους

1.40 m : βάθος εκκαφής

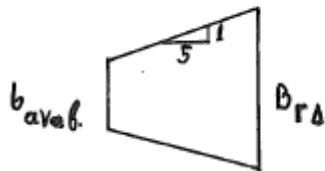
Συναρμογές

αναλογία προσαρμογής 1:5

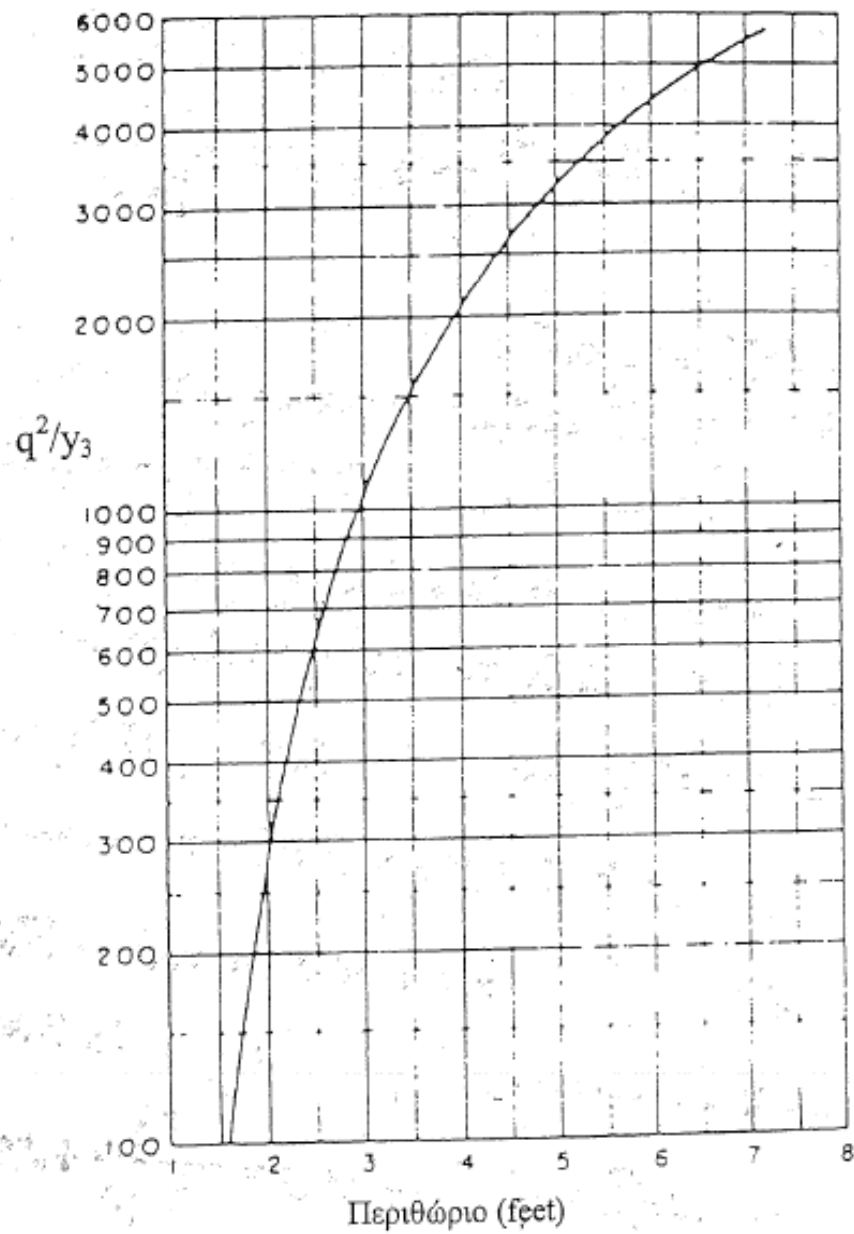
$$\frac{L_{ol'}}{5} = \frac{\frac{B-b}{2}}{1} \Rightarrow L_{ol'} = 2.5(B-b)$$

$$L_{ol'} = 2.5(B_{AB} - b_{αναβ.}) = 2.5(10.76 - 7.0) = 9.4 \text{ m}$$

$$L_{45} = 2.5(B_{\Gamma\Delta} - b_{αναβ.}) = 2.5(13.93 - 7.0) = 17.33 \text{ m}$$

Διαφαίνεται άλλη μία απλούστευση που κάναμε εφόσον αρχικά αγνοήσαμε την μετάβαση (4-5)

Σχήμα Π3.1 Διάγραμμα υπολογισμού του περιθωρίου Λεκάνης καταστροφής ενέργειας

Ελεύθερο περιθώριο για άλμα

Υπολογισμός ελεύθερου περιθωρίου της λεκάνης πρεμίας

(freeboard in stilling pool)

- Διάγραμμα Π3.1, $1\text{ m} = 3.28\text{ ft} \Rightarrow 1\text{ m}^3 = 3.28^3\text{ ft}^3 = 35.3\text{ ft}^3$

$$\frac{q^2}{y_3} = \frac{4.36^2}{2.88} \frac{(3.28^2)^2}{3.28} = 232.92 \frac{\text{ft}^3}{\text{sec}^2}$$

- Από το διάγραμμα Π3.1 $\Rightarrow$ περιθώριο ασφαλείας $f = 1.8\text{ ft} = 0.55\text{ m}$